

ხარაგაულის მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

შენიშვნა N1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

1. ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია შემდეგი ინსტრუქციების საფუძველზე:

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის #24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის„ შესახებ;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის N 17 ბრძანებით დამტკიცებული “ საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის #99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე „ ;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბერი №424 ბრძანებით დამტკიცებული "სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდების განხორციელების წესის შესახებ“ ;

საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის №364 ბრძანების „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ორგანიზაციის ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოების და ფინანსური ანგარიშგების შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რომლის საფუძველად გამოყენებულია შემდეგი სსბასს -ები :

სსბასს 1 – ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა;

სსბასს 3 – სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები;

სსბასს 9 – შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან;

სსბასს 12 – მატერიალური მარაგები;

სსბასს 13 - იჯარა;

სსბასს 14 – ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები;

სსბასს 16 – საინვესტიციო ქონება;

სსბასს 17 – ძირითადი აქტივები;

სსბასს 19 - —ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები;

- სსბასს 21 — ფულადი სახსრების არწარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;
- სსბასს 23 – შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან (გადასახადები და ტრანსფერები);
- სსბასს 24 – ბიუჯეტის შესახებ ინფორმაციის წარდგენა ფინანსურ ანგარიშგებაში;
- სსბასს 26— ფულადი სახსრების წარმომქმნელი აქტივების გაუფასურება;
- სსბასს 31 – არამატერიალური აქტივები;
- სსბასს 35 – კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება;

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მოქმედი სხვა სტანდარტები ბუღალტრულ აღრიცხვაში მუნიციპალიტეტი არ იყენებს. წარმოდგენილი სტანდარტების მოთხოვნები და დაშვებებიც ორგანიზაციის საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო საქმიანობის და პროგრამული ბიუჯეტის სპეციფიკის, არსებითობის და „ხარჯ-სარგებლიანობის“ პრინციპების, საკადრო და ფინანსური რესურსების, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის, ორგანიზაციის სტრუქტურული მოწყობის და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, სრულად არ არის შესრულებული. იმ შემთხვევაში, როცა საჭირო ხდება სხვა სტანდარტების გამოყენება, კონკრეტული ეკონომიკური მოვლენები შეფასდება სსბასს - ის საფუძველზე, ყალიბდება აღრიცხვის წესები და პირობები და აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში ან გამჟღავნდება განმარტებით შენიშვნაში ისეთი სახით, რომ დაცული იყოს ფინანსური ანგარიშების ხარისხობრივი მახასიათებლები. შენიშვნებში სსბასს -დან გადახრის საფუძველები განმარტებულია და გადახრების აუცილებლობა დასაბუთებულია.

სააღრიცხვო პოლიტიკა უცვლელად გამოიყენება ერთი საანგარიშო წლიდან მეორეზე და ყოველწლიურად მისი დამტკიცება არ ხდება; საანგარიშგებო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკაში ცვლილებების შეტანა არ მომხდარა. იგეგმება მიმდინარე წელს სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება, რომელიც განხორციელდება ცვლილებების შეტანის თაობაზე სსბასს 3-ის შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს; არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები და არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენდა მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე ან მომხმარებლის მიერ ანგარიშგების შეფასებებზე.

2. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

სსბასს საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით მომზადებული საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ისეთი ინფორმაციას, რომელიც მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოიყენონ რესურსების განაწილებაზე გადაწყვეტილების მისაღებად და ასახავს მუნიციპალიტეტის ანგარიშვალდებულებასა და პასუხისმგებლობას, მისთვის მინდობილი რესურსების მიმართ. ეს ინფორმაცია:

- ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;
- ბ) ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა მუნიციპალიტეტმა თავისი საქმიანობები და როგორ შეასრულა ფულადი სახსრებთან დაკავშირებული მოთხოვნები;
- გ) ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ცვლილებების შესახებ; და
- დ) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვით შესაძლებელია მიღწეული შედეგების მიხედვით შეფასდეს საბიუჯეტო ხარჯების ეფექტიანობა და მიზნობრიობის დაცვა:
  - დ.ა) კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად;
  - დ.ბ) მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელშეკრულებო მოთხოვნების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად.

ბუღალტრული აღრიცხვა წარმოებს დარიცხვის მეთოდით. გამოყენებულია მოქმედი კანონმდებლობით დაშვებული გამონაკლისები. სამუშაო ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურა ითვალისწინებს:

- საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებს;
- მმართველობითი აღრიცხვის და შესაბამისი ანალიზური აღრიცხვის წესებს და პირობებს;
- სტატისტიკურ და სხვა არაფინანსური ანგარიშების მომზადების წესებს.

მუნიციპალიტეტის ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის ფინანსური შედეგების და ფულადი ნაკადების შესახებ და არ ეწინააღმდეგება კანონმდებლობის მოთხოვნებს. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური მოვლენა, საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტით მოთხოვნილი შეფასების და აღიარების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის ასახული. არსებითობა შეფასებულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხობრივი მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელიც უმთავრესად პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ინდიკატორების, საბიუჯეტო კანონმდებლობის და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის საფუძველზე განისაზღვრება. საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ოპერაციების უფრო სრულყოფილად წარმოჩენის მიზნით, ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად წარდგენილია დამატებითი ინფორმაცია იმ მუხლების შესახებ, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს,

მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და სახელმწიფო ხაზინაში წარდგენის ვალდებულება, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, აკისრია მუნიციპალიტეტს.

უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე: მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის -- მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრულ ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, არაარსებითი გამონაკლისების გარდა, უმთავრესად დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლები. ანალიტიკური ბუღალტრული აღრიცხვის მონაცემები შესაბამისობაშია სინთეზურ ბუღალტრულ ანგარიშგებებთან და ნაშთებთან; უზრუნველყოფილია შემდეგი მოთხოვნების დაცვა: შინაარსის ფორმაზე უპირატესობა - ეკონომიკური მოვლენების აღრიცხვაში ასახვა, რომელიც ეფუძნება არა იმდენად მათ სამართლებრივ ფორმას, არამედ მოვლენის ეკონომიკურ შინაარსს.

სსბასს-ის მიხედვით სრული კონსოლიდაცია ვერ განხორციელდა, ვინაიდან ხაზინის ელექტრონული საინფორმაციო სისტემით გათვალისწინებული ელექტრონული მთავარი წიგნის ფუნქციონალი ამ ეტაპზე დასრულებული სახით არ ფუნქციონირებს და სრული კონსოლიდაციისთვის შიდა ოპერაციებზე საჭირო ინფორმაციას მუნიციპალიტეტი ვერ იღებს. საანგარიშგებო პერიოდში მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ა(ა)იპ-ებისთვის სუბსიდიის მუხლით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში გაწული საკასო ხარჯები ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით არ არის აღრიცხული, ვინაიდან სუბსიდია ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლებად არ არის დეტალიზებული (სუბსიდიის ხარჯების ქვეტიპებს დეტალური ყველა მუხლის მიხედვით ხაზინის სისტემა არ ითვალისწინებს და საკასო ხარჯების გაწევა და აღრიცხვა ქვეტიპებად არ ხდება). მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მუნიციპალიტეტსა (მაკონტროლებელსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციების და ნაშთების ელიმინირება სრულად უზრუნველყოფილია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ეკონომიკური მოვლენები დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

- ა) აქტივები;
- ბ) ვალდებულებები;

- გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;
- დ) შემოსავლები;
- ე) ხარჯები;
- ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;
- ზ) ფულადი სახსრების ნაკადები.

ბუღალტრულ ანგარიშებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. ეკონომიკური მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის გამოყენებით, ფულად გამოსახულებაში. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ანგარიშგების თარიღისთვის 31 დეკემბერს გადახურულია წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე. საცნობარო ანგარიშები გამოიყენება ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების შესახებ დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში.

მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება), საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, დაცულია; ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ შემდეგი მოთხოვნის დაცვით: - შესაბამისი დაზუსტებული ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების ზევით გადახდაზე ვალდებულების აღება დაუშვებელია; ასევე ასიგნებების ზევით ფინანსური ვალდებულების აღება დაუშვებელია, გარდა საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებითა და მრავალწლიანი შესყიდვებით ნაკისრი ვალდებულებებისა.

საბიუჯეტო თანხების გადახარჯვა არ მომხდარა. ხარჯები არ გაწეულა ასიგნების გარეშე, გარდა გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებების აღიარებისა და კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური და უწყვეტი მომსახურების ხარჯებთან მიმართებაში კანონმდებლობით განსაზღვრული და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით დაშვებული გამონაკლისები შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით გამოყენებულია, როგორც დარიცხვის მეთოდით ხარჯების აღრიცხვის, ასევე ბიუჯეტის საკასო შესრულების დროს.

ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

- ა. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;
- ბ. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;
- გ. ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას;
- დ. წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;
- ე. ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას,
- ვ. განმარტებითი შენიშვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია გასული პერიოდის შესადარისი ინფორმაცია. სსბასს 1 თანახმად: როდესაც იცვლება ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლების წარდგენის ფორმა ან კლასიფიკაცია, უნდა მოხდეს შესადარისი თანხების რეკლასიფიკაცია, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც რეკლასიფიკაცია შეუძლებელია.

გამონაკლისის სახით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატეგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით (გამონაკლისის

სახით გადახრა დარიცხვის მეთოდიდან იმოქმედებს სანამ ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული ფუნქციონალით არ ამუშავდება);

აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა, საანგარიშო პერიოდში არ მომხდარა, რომელიც როგორც სსბასს-ით, ასევე მოქმედი კანონმდებლობით დაუშვებელია.

მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები და განმარტებითი შენიშვნების ცხრილები წარმოდგენილია ინსტრუქციით დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები ნულოვანი ნაშთით, ხოლო დაკავშირებული ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები, მუნიციპალიტეტის საქმიანობის თაობაზე, ასახულია შენიშვნა #1 -ში. სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები.

ინსტრუქციით განსაზღვრული მუხლების გარდა, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში დამატებითი მუხლების წარდგენის საჭიროება არ არის, ხოლო საცნობარო ანგარიშგებზე ასახული ინფორმაციები გამჟღავნებულია.

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტი ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რაც უფრო საიმედო ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრების გამომუშავების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნები ფულადი სახსრებზე და მათ გამოყენებაზე.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია **სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ**, შესაბამისად. სსბასს-დან გადახრა და ფულადი სახსრების აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძველად გამოყენებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის შემდეგი ძირითადი პრინციპი: -- „დამოუკიდებლობა – საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის

საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და სახაზინო ანგარიშებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის ბიუჯეტში მიმართული.

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

- საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი / დეფიციტი;
- სსბასს 3-ის თანახმად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები და აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, რომლებიც განცალკევებით არის წარმოდგენილი.

ორ საანგარიშგებო თარიღს (საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისი და დასასრული) შორის წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებებით ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებია წმინდა აქტივების ზრდა ან შემცირება საანგარიშგებო პერიოდში. ანგარიშგებაში ასახულია შემოსავლებისა და ხარჯების ჯამური თანხა, იმ მუხლების ჩათვლით, რომელთა აღიარება ხდება უშუალოდ წმინდა აქტივებში/კაპიტალში, როგორცაა გადაფასებით განპირობებული ზრდა ან შემცირება.

წინა პერიოდის კაპიტალის საწყისი ნაშთის კორექტირება ხდება რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად. რეტროსპექტულ გადაანგარიშებზე გადაწყვეტილება მიიღება, როცა კორექტირების მაჩვენებელი არსებითია შინაარსობრივად ან მოცულობითი მაჩვენებლით და ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას შესადარ ინფორმაციაზე, ასევე აქტივების თვითღირებულების დაზუსტების მიზნით ერთჯერადი გადაფასების შედეგად.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. მუნიციპალიტეტის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამისი კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმიანობას, მოცემულია ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსბასს 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი

მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის (მაკონტროლებელი ერთეულის) ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომში, ანგარიშგების დამტკიცებისა და სახაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რესტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები

საანგარიშგო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგად რესტროსპექტულ გადაანგარიშება არ მომხდარა.

4. წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რესტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები

წინა საანგარიშგო პერიოდის არსებითი შეცდომები ანგარიშგების მომზადების დროს გასწორდა რესტროსპექტული გადაანგარიშებით.

5. წინა პერიოდ(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში

ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არაარსებით შეცდომებს, ვინაიდან არ გამოვლენილა ანგარიშგების მომზადების დროს.

6. არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა

არამაკორექტირებელ მოვლენებს წარმოადგენს კანონმდებლობით დადგენილი გამონაკლისები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და უწყვეტი მომსახურების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის წესით, რომელიც გამოყენებულია 2022 წლის ხარჯებთან მიმართებაში.

ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები შენიშვნა N2 --თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშთა სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, რომელიც დადასტურებულია სახაზინო და საბანკო ამონაწერებით. უცხოურ ვალუტაში მუნიციპალიტეტს ნაშთი არ ერიცხება. არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული

თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების მიმართ. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს სსბასსს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხოვნების შესაბამისად ელიმინირებულია დებიტორულ-კრედიტორული დავალიანებები და აღიარებულია მუნიციპალიტეტის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად. ფულადი სახსრების ექვივალენტები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია: საბიუჯეტო კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიღების მიზნით, კომერციულ ბანკებში დროებით განთავსებული ფულადი სახსრები არ აკმაყოფილებენ სსბასს დადგენილ კრიტერიუმებს და ფულადი სახსრების ექვივალენტებად არ აღირიცხება.

მუნიციპალიტეტის ფულად სახსრების ნაშთში ასახულია საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად სახაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხების სტატუსით რიცხული სახსრები, რომელიც ბიუჯეტში მიიმართება მომდევნო საბიუჯეტო წელს, როგორც ბიუჯეტის შემოსავალი -- „წინა წლებში ბიუჯეტების გამოუყენებელი სახსრების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები“.

მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები- შენიშვნა 2 ა--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სსბასს განსაზღვრული ინვესტიციები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია. დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღნიშნული აქტივისგან. მოკლევადიანი მოთხოვნები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საექვო მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისთვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად ნულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საექვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით.

თუ მუნიციპალიტეტმა მიიღო თანხები უკვე გაუფასურებული მოთხოვნიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღირიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. საანგარიშგებო პერიოდში გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების სააღრიცხვო შეფასების ცვლილებით მუნიციპალიტეტს შემოსავალი არ მიუღია.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ, როდესაც :

- მიღებულია მოთხოვნასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის /მომსახურების პოტენციალის მიღება. საცნობარო ანგარიშგებზე აღირიცხება ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები ჩამოწერიდან 5 წლის განმავლობაში. პირობითი აქტივები სსბასს 19 შესაბამისად

აღრიცხება; მათ შორის, სამეურნეო ოპერაციაზე მიმდინარე სასამართლო დავებთან დაკავშირებით. პირობითი აქტივები და ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები საცნობარო ანგარიშებზე მუნიციპალიტეტს ანგარიშგების თარიღისთვის არ ერიცხება.

მატერიალური მარაგები- შენიშვნა #3 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბას 12 „მატერიალური მარაგები“. შესაბამისად; მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

- ა. მომსახურების პროცესში სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების ფორმით;
- ბ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;
- გ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების და სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების ფორმით, რომლებიც იწახება ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის.
- დ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების და სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების ფორმით, რომლებიც იწახება გასაყიდად;
- ე. მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილების ფორმით, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებენ ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს.

მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს დარიცხვის მეთოდით. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შემენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შემენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში შემავალი სსბასს განსაზღვრული დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება მარაგების შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმომცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე. მიუხედავად სსბასს მოთხოვნისა, კერძო სექტორიდან მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულებები არ განისაზღვრება, საექსპერტო შეფასებაზე მომსახურების შესასყიდად ფინანსური რესურსების სიმცირის გამო და ასევე, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის გათვალისწინებით. შედეგად აღიარებულია თვითღირებულებით (მიღების დოკუმენტის საფუძველზე).

კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები, მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, გარდა აუქციონის გზით მარაგების გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, სარეალიზაციო ღირებულება ექსპერტული შეფასებით დგინდება. გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასით აღიარება ბუღალტრულ აღრიცხვაში აისახება როგორც სასაქონლო ფორმით მიღებული არაკლასიფიცირებული შემოსავლები. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც

საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აისახება მოგება ან ზარალი (ნეტო), ხოლო შენიშვნა #15 და შენიშვნა #17 სრული შემოსავალი და სრული ხარჯი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთაც დაკავშირებულია შემოსავლის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

- ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;
- ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.
- გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.
- დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის განსაზღვრისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდებს -- საშუალო შეწონილს, ინდივიდუალური აღრიცხვის ან/და ფიფო მეთოდს. როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია როგორც საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. საანგარიშო პერიოდში საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნის გზით ძირითადი აქტივების მიღების ოპერაცია არ განხორციელებულა. მუნიციპალიტეტი ახდენს მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ წელიწადში ერთხელ.

მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში.

საცნობარო ანგარიშები ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგების აღრიცხვისთვის გამოიყენება და აისახება მატერიალური მარაგების ექსპლუატაციიდან ამოღებამდე. ანგარიშების თარიღისთვის საცნობარო ანგარიშზე არის მატერიალური მარაგი 788 460.00 ლარის, ხოლო დამატებით საცნობარო ანგარიშზე ასახულია ექსპლუატაციაში გადაცემული ხარჯებში აღიარებული მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივი 109 421.35 ლარის. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მატერიალური მარაგების, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და ასახვისთვის შექმნილია საცნობარო ანგარიში „02 – პასუხსაგებ შენახვაზე მიღებული მარაგები“. საცნობარო

ანგარიშზე ჩანაწერის ანულირების საფუძველია მარაგების გასვლის დამადასტურებელი დოკუმენტის საბუღალტრო სამსახურში წარმოდგენა. არაგაცვლითი ოპერაციის ფარგლებში (სხვისთვის გადასაცემად გამოიზნული) შეძენილი მარაგები, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და დანიშნულებით გადაცემამდე აისახება საცნობარო ანგარიშზე - „03 -სხვისთვის გადასაცემი მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანულირების საფუძველია მარაგების დანიშნულებით გადაცემის დამადასტურებელი დოკუმენტი.

სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები შენიშვნა N4 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშების თარიღისთვის წარმოშობილია წინასწარი (ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარგადახდილი აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად. წინასწარი გადახდებზე წარმოდგენილი საბანკო გარანტიები აღირიცხება საცნობარო ანგარიშების მეშვეობით. გარანტიის თანხების ნაშთი ანგარიშების თარიღისთვის შეადგენს 202 159.11 ლარს. ხოლო (ა)აიპ -ებზე განხორციელებული წინანსწარი გადახდის ნაშთი შეადგენს - 37 607.71 ლარს. დამოწმების ვადები გადაცილებულია 162 432,61 ლარზე და მიმდინარეობს სასამართლო დავა. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა ხდება აქტივის აღიარებით ან საქონლისა და მომსახურების მიღებით ან გადარიცხული თანხების უკან მობრუნებით. მიმდინარე წელს გადარიცხული თანხის იმავე წელს მობრუნების შემთხვევაში ხდება ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგნების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მობრუნების შემთხვევაში, თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოუყენებელი თანხების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სსბასს მიხედვით ამ შემთხვევაში მობრუნებული თანხა არ განიხილება შემოსავლად, აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სსბასს-დან და გამჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. თუ მობრუნებული თანხის ინდენტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკვიზიტები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების სახაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, დებიტორული დავალიანებების კონტროლის მიზნით, მოთხოვნები სსბასს შესაბამისად, არაფინანსური აქტივების დანაკლისებით აღიარდება მისი ანაზღაურების თაობაზე ვალდებულებების დაკისრების მომენტში - მოთხოვნის წარმოშობის წყაროდ აღიარდება შემოსავალი, ხოლო არაფინანსური აქტივის დანაკლისი მისი აღმოჩენის მომენტში გაუფასურების ხარჯის ანგარიშზე აღიარდება როგორც ზარალი.

ძირითადი აქტივები - შენიშვნა #6 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს სსბასს 17 -ძირითადი აქტივები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით. ძირითადი აქტივი არის

გრძელვადიანი მატერიალური აქტივი, რომლებიც გამოიყენება საქონლის ან მომსახურების მიწოდებაში ან ადმინისტრაციული მიზნებისთვის. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება მხოლოდ მაშინ, თუ:

მოსალოდნელია მასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება;

შესაძლებელია მისი საიმედო შეფასება;

ღირებულება 500 ლარი და მეტია.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სსბასს ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღირებულების მეთოდით. თვითღირებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად, ის მოიცავს ადგილმდებარეობის მოსამზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით. დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომელთა ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამონაკლისებით და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ განიხილება გადაფასებად - განიხილება თვითღირებულების დაზუსტების მიზნით ერთჯერად გადაფასებად.

სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აჯგუფებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით. არსებით გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარდება, როგორც ხარჯი. ძირითადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმი, გარდა სსბასს-ის, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების

დაგეგმვის დროს, ხდება შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. 2021 წლის 1 იანვრამდე ნულოვანი ღირებულების მქონე ექსპლუატაციაში მყოფი აქტივი, რომელიც აღირიცხულია საცნობარო ანგარიშებზე, ასევე საკუთრებაში არსებულ იმ აქტივებთან დაკავშირებით, რომელთა ღირებულება არ არის განსაზღვრული და აღიარებული, ღირებულების განსაზღვრის შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებისა და სტანდარტის დებულებებთან სრულ შესაბამისობაში მოსაყვანად იყენებს გარდამავალი დებულებით განსაზღვრულ გამონაკლისს და მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითადი აქტივების სრულად აღიარებას გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე.

ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას, აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დახმარებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღრიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებითი გაუმჯობესებად და აისახება აქტივის მიღების ოპერაციად. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

ა. არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად;

ბ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;

გ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოღინება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შემქნის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთადი თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით. სრულად გაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემული აქტივს ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. ცვეთადი ძირითადი აქტივის გასვლის შემთხვევაში აღიარება წყდება და ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების შესაბამისად, საბალანსო ღირებულებით აღიარდება ხარჯად.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით.

ძირითადი აქტივების ჩამოწერას მუნიციპალიტეტი ახდენს კომისიური წესით მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად. საანგარიშო პერიოდში ძირითადი აქტივები არ ჩამოწერილა.

გასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითღირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით, გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად დარიცხვის მეთოდით აღიარებული შემოსავლები, ბიუჯეტში მიიმართება შემოსულობების სახაზინო ანგარიშზე და აღიარდება როგორც შემოსულობები არაფინანსური აქტივების კლებით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. გასაყიდად გამიზნულ ძირითად აქტივებს ანგარიშგების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს მემკვიდროებით აქტივებს.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უძრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის #364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციისა და ინვენტარიზაციის ჩატარების შიდა წესის მიხედვით.

მუნიციპალიტეტის მიერ, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება, და სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადაცემა, მოთხოვნების შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად. ცვლილებები განხორციელდება გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე, მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი შეზღუდვების და კანონმდებლობაში ცვლილებების საჭიროების შეფასების შედეგების გათვალისწინებით.

არამატერიალური აქტივები -შენიშვნა N8-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არამატერიალურ აქტივებს აღიარებს სსბასს 31- არამატერიალური აქტივები, საფუძველზე, რომლის თანახმადაც არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამონეტარული აქტივი ფიზიკური ფორმის გარეშე. არამატერიალურ აქტივად აღიარდება აქტივი თუ აქტივი იდენტიფიცირებადია, კონტროლდება მუნიციპალიტეტის მიერ და შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. იდენტიფიცირებადია აქტივი, თუ იგი:

ა. განცალკევებადია, ე. ი შესაძლებელია მისი გამოყოფა ერთეულიდან და გაყიდვა, გადაცემა, ლიცენზირება, გაქირავება ან გაცვლა, ცალკე ან დაკავშირებულ ხელშეკრულებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან ვალდებულებასთან ერთად, იმის მიუხედავად, აქვს თუ არა განზრახული ერთეულს ამის გაკეთება; ან

ბ. წარმოიქმნება დაკავშირებული სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებებით მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს უფლებები გადაცემადი ან გამოყოფადი ერთეულისგან ან სხვა უფლებებისგან და ვალდებულებებისგან.

სსბასს თანახმად, ერთეული აკონტროლებს აქტივს, თუ მას გააჩნია აქტივისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლება და შეუძლია ამ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე სხვების მიერ წვდომა შეზღუდოს. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი უნდა აისახოს ნებისმიერი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მქონე არამატერიალური აქტივს-გასართობი, ლიტერატურული და მხატვრული ორიგინალი ნიმუშები, მოქმედ კანონმდებლობის შესაბამისად ერიცხება ამორტიზაცია წრფივი მეთოდით, ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით და ამორტიზაციის თანხა აკუმულირდება ამორტიზაციის დამაგროვებელ ანგარიშზე, ამავდროულად საანგარიშო პერიოდის ამორტიზაციის თანხა აღიარდება ხარჯად. მომსახურების ვადა განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ამორტიზაციის ნორმების შესაბამისად. ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა, საანგარიშო პერიოდში არსებით გაუმჯობესებაზე დანარხარჯები არ გაწეულა, რა დროსაც იზრდება აქტივის თვითღირებულება. არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება:

ა. მისი გასვლისას (არაგაცვლითი ოპერაციით გასვლის ჩათვლით); ან

ბ. როდესაც არავითარი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი არ არის მოსალოდნელი აქტივის გამოყენებისა და შემდგომი გასვლის შედეგად.

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივები-შენიშვნა N 11-თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების კატეგორია აერთიანებს ფასეულობებს (ძვირფას ქვებს და ლითონებს, ხელოვნების ნიმუშებს და ა.შ), მატერიალურ არაწარმოებულ აქტივებს, გარდა მიწისა (მინერალურ და ენერგო რესურსებს, არაკულტივირებულ ბიოლოგიურ აქტივებს, წყლის რესურსებს, რადიოსიხშირულ სპექტრს და სხვ.), მემკვიდრეობით აქტივებს (კულტურულ, ისტორიულ, ეკოლოგიურ აქტივებს), დაუმთავრებელ და გასაყიდად გამიზნულ/გადასაცემ აქტივებს და სხვ. არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღიარებულია საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესება, რომლის სააღრიცხვო პოლიტიკა შეეესაბამება სსბასს 17- მირითადი აქტივების, მოთხოვნებს. საოპერაციო იჯარით მიღებულ აქტივზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციით კაპიტალური დანახარჯები გაწეულია მირითადი აქტივების ზრდის (შემენის) მუხლიდან და ანგარიშთა გეგმის მიხედვით აღიარებულია დაუმთავრებელი აქტივების ჯგუფში. ცვეთის დარიცხვა წარმოებს ისე როგორც მირითად აქტივებზე. სასარგებლო მომსახურების ვადად განსაზღვრულია საიჯარო შეთანხმებით (ხელშეკრულებით) დადგენილი იჯარის ვადა და გამოიყენება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდი. სსბასს 13 -იჯარა, თანახმად იჯარით აღებული ქონება აღრიცხულია საოპერაციო იჯარად, ვინაიდან არ არის დაკმაყოფილებული ფინანსური იჯარის კრიტერიუმები, რა დროსაც იჯარით მიღებული აქტივი აღიარდება საბალანსო მუხლად და ამავდროულად აღიარდება ვალდებულება ფინანსური იჯარით. საოპერაციო იჯარაზე შექმნილია საცნობარო ანგარიში სადაც ასახულია საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აღნიშნული აქტივი.

მუნიციპალიტეტის მიერ სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღირიცხება დაუმთავრებელი აქტივი, რომლის აღრიცხვის წესები და პირობები განსაზღვრულია სსბასს 17 - ძირითადი აქტივების, მოთხოვნების საფუძველზე. დაუმთავრებელ აქტივებს მოქმედი კანონმდებლობით და სსბასს შესაბამისად, ცვეთა არ ერიცხება. დასრულების შემდეგ კონვერსიით აღიარდება ძირითად აქტივად. ანგარიშგების თარიღისთვის დაუმთავრებელ აქტივებზე გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა. დაუმთავრებელ აქტივებზე შესყიდვის დანახარჯები გაიწევა ძირითადი აქტივების შეძენის მუხლიდან და ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში აისახება, როგორც არაფინანსური აქტივების ზრდა. მუნიციპალიტეტის მიერ დაუმთავრებელი აქტივების ღირებულების შეფასება ხდება გაწეული დანახარჯების ღირებულებით, რომელიც ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა წინასწარი გადახდებით (ავანსად) თუ ეს გათვალისწინებულია შესყიდვის ხელშეკრულების პირობებით. დაუმთავრებელი აქტივების აღიარება საფუძველია მუნიციპალიტეტის მიერ ვალდებულების აღიარებისა იმ შემთხვევაში, როცა შესყიდვის ხელშეკრულება ითვალისწინებს ეტაპობრივ გადახდებს შესრულებული სამუშაოების მოცულობის მიხედვით და აქტივის მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების დასაფარად, გადახდები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან წარმოებს სტანდარტულად. საანგარიშო პერიოდში დაუმთავრებელი აქტივებიდან ძირითადი აქტივების კატეგორიაში გადატანილია 456.9 ათ. ლარის ღირებულების აქტივები.

სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების კატეგორია მოიცავს გასაყიდად გამიზნულ არაფინანსურ აქტივებს. გასაყიდად გამიზნული აქტივების სააღრიცხვო პოლიტიკა გამჟღავნებულია მე-6 შენიშვნაში.

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები -შენიშვნა N12--თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტაში. სასესხო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქმნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითრიცხვების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს აღნიშნული სასესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით მომდევნო საბიუჯეტო წლის შემდგომ პერიოდებში. ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი ვალდებულებების კატეგორია აერთიანებს ფინანსური იჯარის ხელშეკრულებით მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება სსბასს 13-ის - „იჯარა“- შესაბამისად. ფინანსური იჯარით მიღებული არაფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება და აღირიცხება, როგორც ძირითადი აქტივები, არამატერიალური აქტივები და საინვესტიციო ქონება. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები აღიარდება საკუთარი მიზნებისთვის შეძენილი აქტივების მსგავსად. ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის/ამორტიზაციის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ. ინსტრუქციის თანახმად, ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივის ცვეთის თანხა სისტემატურად ნაწილდება იმ პერიოდზე, რომლის განმავლობაშიც ნავარაუდევია აღნიშნული აქტივის გამოყენება, მოიჯარის მიერ საკუთარი

ცვეთადი/ამორტიზირებადი აქტივების მიმართ გამოყენებული ცვეთის/ამორტიზაციის პოლიტიკის შესაბამისად. თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მოიჯარე მიიღებს საკუთრების უფლებას ფინანსური იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ, ფინანსური იჯარით აღებული აქტივის სავარაუდო გამოყენების ვადად განისაზღვრება აღნიშნული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია დაერიცხება იჯარის ვადასა და მის სასარგებლო მომსახურების ვადას შორის უმცირესი დროის მონაკვეთის განმავლობაში. ანგარიშგების თარიღისთვის საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აქტივები მუნიციპალიტეტს ფინანსურ იჯარად აღიარებული არ აქვს და შესაბამისად ფინანსური ვალდებულებები არ ერიცხება. შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული მიღებული აქტივების ფინანსური იჯარით აღრიცხვის წესები და პირობები, რომლის შემუშავებას კანონმდებლობის მოთხოვნების გათვალისწინებით მუნიციპალიტეტი გეგმავს სსბასს -ის დანერგვის რეფორმის გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე. შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებებით გრძელვადიანი ვალდებულებები, რომელიც მოიცავს შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებების ფარგლებში მიღებულ აქტივებთან დაკავშირებით წარმოქმნილ გრძელვადიან ფინანსურ ვალდებულებებს, მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები -შენიშვნა N13 -თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გაითვალისწინება **სსბასს 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა**, მოთხოვნები მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღირიცხება **სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბასს გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანულირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახადელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებით და სხვ. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახადელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახადელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივებს.

სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებების კატეგორია აერთიანებს საქონლის და მომსახურების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხულ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, გრძელვადიან ფულად და არაფულად ვალდებულებებს არაგაცვლით ოპერაციებთან დაკავშირებით, ავანსად მიღებულ გრძელვადიან შემოსავლებს და სხვა დანარჩენ გრძელვადიან კრედიტორულ დავალიანებებს და არაფულად ვალდებულებებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სსბასს - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. ა(ა)იპ იყენებს ინსტრუქციით დადგენილ გამონაკლისებს - შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში, სახაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღრიცხება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითღირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები“, რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს, გარდა იძულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გადამხდელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებულებული მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმშეკრულებო პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სსბასს მიხედვით აღიარებულია და დაფარულია ანგარიშგების თარღისთვის; ხოლო სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებელი მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარებულა. კონსტრუქციული მოვალეობის შესაფასებლად მუნიციპალიტეტს შიდა სააღრიცხვო

პოლიტიკით გათვალისწინებული აქვს სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმები, რომლის მიხედვითაც კონსტრუქციულია ის მოვალეობა, რომელიც გამომდინარეობს ერთეულის ქმედებებისაგან, როდესაც:

ა. წარსული პრაქტიკის დამკვიდრებული მაგალითით, გამოცემული ნორმების ან საფუძვლიანი განსაკუთრებული მიმდინარე განაცხადით, ერთეულმა მიუთითა სხვა მხარეებს რომ იგი თავის თავზე აიღებდა გარკვეულ პასუხისმგებლობას; და

ბ. ამის შედეგად, ერთეულმა შექმნა მართებული მოლოდინი სხვა მხარეების მხრიდან, რომ იგი შეასრულებს აღებულ პასუხისმგებლობას.

იურიდიული ვალდებულება კი ისეთი სახის ვალდებულებაა, რომელიც წარმოიშვება შემდეგ საფუძველზე:

- ა. ხელშეკრულება (მისი აშკარა ან ნაგულისხმევი პირობებით);
- ბ. კანონმდებლობა;
- გ. კანონის სხვა მოქმედება.

ანარიცხების და პირობითი ვალდებულებების შეფასებას (წესები და პირობები გარემოებების დასადგენად, რომლებშიც უნდა მოხდეს ანარიცხების აღიარება, მათი შეფასება და მათ შესახებ ინფორმაციის საცნობარო ანგარიშებზე ასახვა) , მუნიციპალიტეტი ახდენს **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები**, საფუძველზე.

ანარიცხი არის ვადით ან თანხით განუსაზღვრელი ვალდებულება. ანარიცხი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, თუ შესრულებულია ქვემოთ ჩამოთვლილი სამივე პირობა:

- მუნიციპალიტეტს გააჩნია მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული მოვალეობა წარსული მოვლენის შედეგად;
- სავარაუდოა, რომ მოვალეობის დასაფარად საჭირო იქნება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა;
- შესაძლებელია მოვალეობის თანხის საიმედოდ შეფასება.

პირობითი ვალდებულება არის:

- შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენის შედეგად და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც სამინისტროს სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

- ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსის გადინება; ან
- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის საიმედოდ შეფასება.

ანარიცხების შეფასება და აღიარება ხდება ანგარიშგების თარიღისთვის. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ზუსტდება საანგარიშო პერიოდში შეფასებული პირობითი ვალდებულებები, ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული გარემოებების გათვალისწინებით. ანარიცხების შეფასების დროს თუ დადგინდება, რომ მოსალოდნელი აღარ არის ვალდებულების დასაფარად საჭირო ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლა, მოხდება ანარიცხების უკუგატარება. პირობითი ვალდებულების ცვლილების შემთხვევაში, როცა შედეგად აღიარდება ვალდებულება, აისახება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომელშიც მოხდა აღნიშნული ცვლილება.

ანგარიშგების თარიღისთვის ანარიცხად აღიარებული თანხის დანახარჯების საიმედოდ შეფასებისთვის, მუნიციპალიტეტი იყენებს წინა სამი საანგარიშო პერიოდში მსგავსი ოპერაციებიდან მიღებულ გამოცდილებას თუ დამოუკიდებელი ექსპერტების ანგარიშებით არ არის გამყარებული

სანდოობა. შეფასებისას საანგარიშგებო პერიოდის დამთავრების შემდეგ მომხდარი მოვლენებისაგან მიღებულ დამატებით მტკიცებულებაც გაითვალისწინება.

განუსაზღვრელობას, რომელიც თან ახლავს ანარიცხთან დაკავშირებული დანახარჯების თანხას, მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტის სპეციფიკისთვის ფულის დროითი ღირებულება არარსებითია, და არ ხდება ანარიცხების დისკონტირება.

ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

ანგარიშგების თარიღისთვის ვალდებულებებთან მიმართებით მუნიციპალიტეტის მიერ ანარიცხების აღიარების საჭიროება არ არის.

პირობითი ვალდებულება არის:

ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატერებელი რესურსების გადინება; ან
- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად.

სასამართლო და სხვა ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ დაკისრებულ ვალდებულებაზე, რომელზედაც მუნიციპალიტეტს გააჩნია სოლიდარული პასუხისმგებლობა, პირობით ვალდებულებას წარადგენს იმ ნაწილში, რომელიც სხვა მხარის მიერ დაიფარება. მოვალეობის საიმედოდ შეფასებისთვის დადგენილია „მოსალოდნელი შედეგების დიაპაზონი“, რომელიც გამოიყენება ანარიცხების აღიარებისათვის, შემდეგი სახით: ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობა - 50% -მდე; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობა 50 %-დან 80%-მდე; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობა -80% ზე მეტი. ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობის შემთხვევაში ინფორმაციას მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით ბარათში; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობის შემთხვევაში - ასახავს პირობით ვალდებულებას; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობის შემთხვევაში - აღიარებს ანარიცხებს (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც შეუძლებელია საიმედოდ შეფასება).

ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებები მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება. .

მუნიციპალიტეტი სსბასს 19 განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან - შენიშვნა N14 _თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს სსბასს 23 – „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან“, საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება

შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

ა. გადასახადები

ბ. გრანტები

გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები

დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებითი), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღირიცხება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანულირდება უკუგატარებით. საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საავანსო შემოსულობებს.

გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეებია ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

ა. საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;

ბ. მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;

გ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

დ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

ე. კაპიტალური ტრანსფერი;

ვ. მიმდინარე ტრანსფერი;

ზ. გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან;

თ. სხვა არაკლასიფიცირებული გრანტები;

ი. სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი შინაარსით სამართლებრივად ქმედითუნარიანია. გრანტის მიღების შეთანხმება შინაარსით წარმოადგენს „შეზღუდვას“, საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული (ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის ტრანსფერების გადაცემის მარეგულირებელი) კანონმდებლობის თანახმად. თუ შემოსავალი მიიღება „შეზღუდვით“ (როცა აქტივის უკან დაბრუნების ვალდებულება არ არის), მუნიციპალიტეტი აღიარებს შემოსავალს. იმ შემთხვევაში, როცა აქტივს თან მოჰყვება კონკრეტული პირობა („შემოსავალი პირობით“), მუნიციპალიტეტი აღიარებს ვალდებულებას, ხოლო შემოსავალი აღიარდება პირობით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას. ანგარიშგების თარიღისთვის მუნიციპალიტეტს ერიცხება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ღონისძიებების დასაფინანსებლად მიღებული გრანტები .... ათ. ლარი, რომელიც მიღებულია „პირობით“ და ჯერ არ არის გამოყენებული იმ პროექტების მიზნებისთვის, რომლის დაფინანსებაც გათვალისწინებულია პირობით. თანხა შენიშვნა#13 ში ასაულია ვალდებულებებში წინასწარმიღებული შემოსავლების სახით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ადმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამნაკლისი, საკასო

მეთოდით, ვინაიდან მათი ადმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტთან წვდომა მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის ფუნქციონალი ამუშავდება. ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის კრიტერიუმებს - სავარაუდოა აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელისა და მომსახურების პოტენციალის შემოდინება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით მუნიციპალიტეტს გააჩნია სამართლებრივად ქმედითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები. შემოსავალი მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი პირველადი არრიცხვის დოკუმენტით (ჯარიმის ქვითრით/ოქმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული ტრანსფერები, როგორც არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული ფულადი ფორმით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ტრანსფერებით მიღებული შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღიარება ხდება შემოსავლების უპირობო მოთხოვნის შემთხვევაში, რაც დადასტურებულია შესაბამისი სამსახურის მიერ, ტრანსფერის მიღებაზე არსებული შეთანხმების შინაარსის მიხედვით. მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს დაპირებულ ობიექტებს აქტივების ან შემოსავლის სახით. თუ შემდგომში ხდება დაპირებული ობიექტის გადაცემა, იგი აღიარდება როგორც საჩუქარი ან შემოწირულობა. სსბასს 19-ის მოთხოვნათა თანახმად დაპირებები პირობით აქტივებად მჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. შეთანხმების შინაარსის შესაბამისად, ტრანსფერით მიღებული შემოსავალი აღიარდება იმ საანგარიშო პერიოდში, როდესაც დადასტურდება მიღების სამეურნეო ოპერაცია.

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელშეკრულებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლოები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამღავნებულია მე-3, მე-6 და მე-8 შენიშვნაში, რაც წარმოადგენს სასაქონლო ფორმით არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკას. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მომსახურებების შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი შემოსავლებს არ აღიარებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რის შესახებაც ინფორმაციას განმარტებით შენიშვნებში ამჟღავნებს სსბასს მოთხოვნების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში უსასყიდლოდ მომსახურებები მუნიციპალიტეტს არ მიუღია.

შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან შენიშვნა N15 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს სსბასს 9 – “შემოსავალი გაცვლითი

ოპერაციებიდან”, განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. ა(ა)იპ- აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

ა) მომსახურების გაწევა;

ბ) საქონლის გაყიდვა;

გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამიჯვნა მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება:

ა) მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ა.ა შემოსავლის ოდენობის განსაზღვრა შესაძლებელია საიმედოდ;

ა.ბ. მოსალოდნელია მოცემულ ოპერაციასთან დაკავშირებული ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოსვლა ერთეულში;

ა.გ. შესაძლებელია მომსახურების გაწევის ხელშეკრულების შესრულების სტადიის საიმედოდ შეფასება საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ბ) საქონლის გაყიდვით მიღებული შემოსავლების შეფასებისთვის პირობები ითვლება დაკმაყოფილებულად თუ:

ბ.ა. ერთეული მყიდველს გადასცემს საქონლის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს;

ბ.ბ. შესაძლებელია შემოსავლის ოდენობის საიმედოდ განსაზღვრა;

ბ.გ. მოსალოდნელია, რომ მოცემული ოპერაციიდან ერთეული მიიღებს ეკონომიკურ სარგებელს ან მომსახურების პოტენციალს.

გ) სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის შეფასებისთვის პირობები დაკმაყოფილებულია თუ:

გ.ა. ხელშეკრულების პირობების მიხედვით საიმედოდ არის შეფასებული მისაღები პროცენტების და მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით მისაღები დივიდენდების მოცულობა;

გ.ბ. მოსალოდნელია შემოსავლებიდან ეკონომიკური სარგებლის მიღება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სსბასს თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები არ ფორმდება). თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით.

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

- ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;
- ბ. გასაცვლელი ანაზღაურების პირობები;
- გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია:

- ა. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები;
- ბ. ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების და კერძო საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდები.

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოეშობა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშედარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშგებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით ან გაითვალისწინება მომავალი თვის ანგარიშწორების დროს, ხელშეკრულების პირობების თანახმად.

ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდების სახით შემოსავლების აღიარების დროა მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შესაბამისი ორგანოს გადაწყვეტილება დივიდენდების ბიუჯეტში ჩარიცხვის თაობაზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს **სსბასს 12 - მატერიალური მარაგები**, განმარტებას მატერიალურ მარაგებზე: (მუხლი 9. (გ) პუნქტი. - ინახება გაყიდვის ან განაწილებისათვის ოპერირების ჩვეულებრივ რეჟიმში) და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების ექსპერტული დასკვნა,

განიხილება მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - „შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება“ მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან დებულების და მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის სახაზინო კოდეზზე.

იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია სსბასს 13 -იჯარა. წესები, პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბასს 17 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზუფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიიღება არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი დარიცხვის მეთოდით აღიარდება .

იჯარით მიღებული შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილებამდე, ბიუჯეტის შემოსავლებში ჩარიცხული იჯარის გადასახდელები, თანხის ჩარიცხვის დამადასტურებელი სახაზინო ამონაწერების საფუძველზე, აღირიცხება ფინანსურ აქტივად და ამავდროულად ვალდებულებად, წინასწარ მიღებული შემოსავლის სახით. როცა მუნიციპალიტეტი შეასრულებს მიღებულ რესურსებთან მიმართებით ვალდებულებად აღიარებულ მიმდინარე მოვალეობას და დადასტურდება მეიჯარის მიმართ უპირობო მოთხოვნის წარმოშობა, ამცირებს აღიარებული ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს ამ შემცირების ტოლი თანხის შემოსავალს.

საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრცხვის წესები და პირობები სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების ალბათობა ნულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია **სსბასს 19 - ანარცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულები**, განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შეცდომით აღიარებული შემოსავალი ანუ აღიარდება უკუგატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან

დარიცხული ხარჯები, გრანტები და სუბსიდიები_შენიშვნა N17 თან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღირიცხება. ხარჯები მოიცავს "ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით" განსაზღვრული ხარჯებს მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოიცავს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საექვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;
- სახელმწიფო ფინანსების სტატისტიკის სახელმძღვანელოს GFS 2014 მოთხოვნებით, გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით ხარჯების აღრიცხვაზე.

მუნიციპალიტეტი ხარჯს აღიარებს სსბასს განსაზღვრული პირობების შესაბამისად:

ა. მომსახურების მიღებისას:

- ა.ა. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის შემცირება;
- ა.ბ. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნისთანავე, რის შედეგადაც მოსალოდნელია მომსახურების პოტენციალის შემცირება, აქტივების გასვლის/მოხმარების შედეგად;

- ბ. აქტივების გამოყენებით/გასვლით მომსახურების პოტენციალის შემცირებისას;
- გ. როცა მცირდება წმინდა აქტივები/კაპიტალი აქტივების/ვალდებულებების ფლობით მიღებული ზარალის შედეგად.
- გ.ა. უცხოურ ვალუტაში შეფასებული აქტივების/ვალდებულებების კურსთა შორის სხვაობით მიღებული ზარალით;
- გ.ბ. უცხოურ ვალუტაში ნაშთის კურსთა შორის სხვაობის შედეგად მიღებული ზარალით;
- გ.გ. აქტივების/ვალდებულებების გადაფასებით მიღებული ზარალით.

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა - საანგარიშო პერიოდში ადგილი არ ქონდა შემოსავლების და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშგებისთვის, სსბასს 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიცირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშგების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის ხარჯი, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის, ასევე თვითმმართველობის ბიუჯეტის ხარჯების დასაფინანსებლად, შემცირებას.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯებია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღაურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლით ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბასს 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის ოპერაციად.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი და არა გაცვლითი ოპერაციით ხარჯების ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ - ჩვევებს.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით დადასტურებით. შენიშვნაში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციით მუხლით განსაზღვრული შრომის ანაზღაურება - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

საქონელი და მომსახურება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

ა. მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს დარიცხვის მეთოდიდან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამონაკლისებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელშეკრულებო პირობებიდან. სსბასს 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხმება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას. თუ „შეთანხმება პირობით“ არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოეშობა ეკონომიკური სარგებლის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი ვალდებულების შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (გადახდა) ახორციელებს ავანსად (წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტივს) დებიტორული დავალიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმღების მიერ მუნიციპალიტეტისთვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოდგენის შემთხვევაში. თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება. ხარჯი

მიეკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშგებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოდგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით, რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებელი ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეცნობება წერილობით (თუ შეთანხმება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით განისაზღვრება. დამოწმების ვადის გაგრძელებაზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადცილების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძველად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსბასს 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით“, ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (გადახდები) განხორციელდება სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა, სამეურნეო ოპერაცია აღირიცხება სსბასს 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო იჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. **გაუფასურების ხარჯების** კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსბასს მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ეკვივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება

დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ გადაწყვეტილების საფუძველზე, სანაცვლოდ შესაბამისი საფასურის გარეშე გაცემული საგარანტიო წერილები სოციალური დახმარების მიღებაზე, აღირიცხება საცნობარო ანგარიშზე, როგორც გარანტიები სოციალურ დახმარებებზე და არ განისაზღვრება როგორც პირობითი ვალდებულება სსბასს 19 თანახმად. მუნიციპალიტეტი სოციალურ დახმარებებზე ანარცხებს არ ქმნის.

კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, სახაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდეულებელი მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას. სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ანარცხების და პირობითი ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსბასს 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის ხარჯებს. გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით.

არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის..

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში მუნიციპალიტეტის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ აისახება ასევე შიდა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

შენიშვნა #18 ასახული სხვადასხვა ხარჯების კატეგორია აერთიანებს კურსთა სხვაობის შედეგად ფლობიდან წარმოქმნილ ზარალს, ფლობის შედეგად გაწეული სხვა ზარალს,

საექვო/უიმედო დებიტორული დავალიანებების ხარჯებს, მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯებს და სხვადასხვა ხარჯებს.

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან - ასახულია ბიუჯეტის საკასო შესრულების მაჩვენებლები გადასახადების მიღებაზე სახეების მიხედვით.

ფაქტობრივი თანხებისა და საოპერაციო, საინვესტიციო და ფინანსური საქმიანობებიდან წმინდა ფულადი სახსრების შეჯერება (შედარება) შენიშვნა 21-თან დაკავშირებით ინფორმაცია

ბიუჯეტის და ფაქტიური თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალობის გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია ა მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შეჩერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სსბასს პირობების შესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.

შენიშვნა 22 – სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები

ანგარიშგების შენიშვნაში ასახულია აისახება სახელმწიფოს სახელით ფლობილი აქტივები, აღებული ვალდებულებები, მიღებული შემოსავლები და გაწეული ხარჯები, რომელთა შეფასებისთვის გამოყენებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლები (ხარჯის და აქტივების კატეგორიების ეკონომიკური შინაარსი) და ხვედრითი წილი საბიუჯეტო შემოსავლებს/ხარჯებს და არასაბიუჯეტო (საკუთარი) შემოსავლებს/ხარჯებს შორის, ასევე ოფისის მიზნებისთვის არსებული აქტივების ღირებულებითი მოცულობის მაჩვენებელი აქტივების მთლიან ღირებულებასთან მიმართებაში.

მუნიციპალიტეტის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში გამოუყენებელ სსბასს თაობაზე ინფორმაცია
მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (IPSAS) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და პირობებს. შიდა პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული საინვესტიციო ქონების და შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვის წესები და პირობები. საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება **სსბასს 16-ის** - „**საინვესტიციო ქონება**“ - შესაბამისად. საინვესტიციო ქონებად მოიაზრება ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამიზნულია შემოსავლების მისაღებად იჯარით გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზრდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

ა. მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს; და

ბ. შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ

შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი შექმნილია გაცვლითი ოპერაციის გზით ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შექმნა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით. საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად, აქტივის ნარჩენი (სალიკვიდაციო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

შეღვათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს სსბასს 32 - „შეღვათიანი მომსახურების შეთახმებები: უფლების გადამცემი“. შეღვათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით. ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც. როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შეღვათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შეღვათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შეღვათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც

შეღვათიანი მომსახურების აქტივის. შეღვათიანი მომსახურების აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად. სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

სსბასს 16 მოთხოვნებს აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებებით გაცემული ძირითადი აქტივები, და ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის მოთხოვნები, მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის თაობაზე, შეესაბამება თუ არა სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს, ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის შეფასებული და გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე იგეგმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრება სსბასს 32 გამოყენების აუცილებლობა, მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით.

2024 წელი

პერიოდი

ხარაგაულის მუნიციპალიტეტი ნაერთი

ორგანიზაცია

30

პროგრამული კოდი

ინგა ჭიპაშვილი

შემსრულებელი

ი. ჭიპაშვილი

ხელმოწერა

კობა ლურსმანაშვილი

დირექტორი

კ. ლურსმანაშვილი

ხელმოწერა

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
აქტივები				
მოკლევადიანი აქტივები				
001	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	N2	5,919,701.12	2,989,824.51
002	მიმდინარე ინვესტიციები	N2a	-	-
003	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	N2a	39,780.00	13,071.39
004	მატერიალური მარაგები	N3	897,881.35	868,374.10
005	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	N4	239,766.82	166,682.61
006	სულ მოკლევადიანი აქტივები		7,097,129.29	4,037,952.61
გრძელვადიანი აქტივები				
007	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	N5	-	-
008	ძირითადი აქტივები	N6	86,347,308.44	82,730,101.81
009	საინვესტიციო ქონება	N7	-	-
010	არამატერიალური აქტივები	N8	6,131.70	5,665.85
011	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები	N9	-	-
012	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები	N10	-	-
013	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	N11	6,256,465.31	608,463.64
014	სულ გრძელვადიანი აქტივები		92,609,905.45	83,344,231.30
015	სულ აქტივები		99,707,034.74	87,382,183.91
ვალდებულებები				
მოკლევადიანი ვალდებულებები				
016	მოკლევადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	N12	-	-
017	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები	N12	52,000.00	50,922.00
018	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა	N13a	653,857.18	354,068.28
019	გადასახდელი პროცენტი	N13a	-	-
020	მიმდინარე ანარიცხები	N13b	-	-
021	სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	N13a	-	-
022	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	N13a	110,542.54	110,542.54
023	სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		816,399.72	515,532.82
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
024	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	N12	-	-
025	გრძელვადიანი ნასესხები თანხები	N12	24,384.00	76,384.00
026	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები ფინანსური იჯარით	N10	-	-
027	შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებებით განსაზღვრული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	N9	-	-
028	გრძელვადიანი ანარიცხები	N13b	-	-
029	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	N13a	-	-
030	სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		24,384.00	76,384.00
031	სულ ვალდებულებები		840,783.72	591,916.82
წმინდა აქტივები/კაპიტალი				
032	საწესდებო კაპიტალი		-	-
033	გაუნაწილებელი ნაშეტი/დეფიციტი		98,866,251.02	86,790,267.09
034	რეზერვები		-	-
035	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი		98,866,251.02	86,790,267.09
036	სულ ვალდებულებები და წმინდა აქტივები/კაპიტალი		99,707,034.74	87,382,183.91

1 მითითებულ შენიშვნებში აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებულ დეტალურ ინფორმას

ხელმოწერა

ბუღალტერი: ინგა ჭიანჭავიძე
 შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ახეთის არსებობის შემთხვევაში):
 ორგანიზაციის ხელმძღვანელი: კობა ლურსმანაშვილი:

Handwritten signature

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	
შემოსავლები					
001	სავადასახადო შემოსავლები	N14 ა	15,909,147.56	-	10,203,827.32
002	სოციალური შენატანები		-	-	-
003	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით	N14 ბ	2,297,054.16	-	310,818.45
004	შემოსავლები გრანტებით	N14 გ	15,417,677.53	-	23,694,276.44
005	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	N14 დ	365,589.77	89,773.00	55,488.31
006	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	N14 ე	-	-	-
007	შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა პროცენტისა და გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავლებისა	N15	356,586.49	21,945.80	288,306.08
008	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიებიდან მიღებული მოგება	N15 ბ	5,466.00	-	14,950.00
009	საპროცენტო შემოსავლები	N15 გ	395,315.23	-	63,596.25
010	გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები	N16	-	-	-
011	სხვადასხვა შემოსავლები	N18	-	-	-
012	სულ შემოსავლები		34,746,836.74	111,718.80	34,631,262.85
ხარჯები					
013	შრომის ანაზღაურება	N17 ა	9,110,353.81	11,768.00	7,912,762.72
014	საქონელი და მომსახურება	N17 ბ	4,767,484.17	26,166.74	3,962,421.73
015	გრანტები	N17 გ	1,580,990.91	-	59,249.00
016	სუბსიდიები	N17 დ	342,597.23	-	649,847.92
017	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები	N17 ე	1,014,127.69	-	612,877.62
018	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	N17 ვ	-	-	-
019	ცვეთა და ამორტიზაცია	N17 ზ	3,906,142.32	1,044.00	3,629,139.56
020	სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა	N17 თ	1,907,578.74	74,999.00	1,255,078.36
021	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიებიდან მიღებული ზარალი	N15 ბ N17 ს**	-	-	-
022	საპროცენტო ხარჯები (ფინანსური ხარჯები)	N17 ბ	10,007.00	-	18,605.00
023	გაუფასურების ხარჯები	N16	29,312.00	-	12,000.00
024	სხვადასხვა ხარჯები	N18	-	-	-
025	სულ ხარჯები		22,668,593.87	113,977.74	18,111,981.91
026	პერიოდის ნაშენი (დეფიციტი)		12,078,242.87	2,258.94	16,519,280.94

1 მითითებულ შენიშვნებში არის აღნიშნული ფინანსური შედეგების ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებული დეტალური ინფორმაცია
 2 არასახე გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიებიდან მიღებული შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობა

ბუღალტერი: ინგა კობახიძე
 შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):
 ორგანიზაციის ხელმძღვანელი: კობა ლურსმანაშვილი

ხელმოწერა

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება*

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა **	სამგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		წინა სამგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		სულ	
			საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები		
წინადა ფულადი სახსრები საბიუჯეტო საქმიანობიდან								
001	შემოსული თანხები		32,856,580.52	33,195.80	32,889,776.32	24,724,468.60	51,376.88	24,775,845.48
002	გადასახადები	N19	15,909,147.56	-	15,909,147.56	10,203,827.32	-	10,203,827.32
003	სოციალური უქნატანები		-	-	-	-	-	-
004	გრანტები		13,918,832.35	5,000.00	13,923,832.35	13,848,794.07	5,000.00	13,853,794.07
005	შემოსავლები საკუთრივობიდან		567,787.78	-	567,787.78	142,993.07	-	142,993.07
006	მ.შ პრივეტიზაცია		395,315.23	-	395,315.23	63,596.25	-	63,596.25
007	საქონლის და მომსახურების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		157,405.33	21,945.80	179,351.13	174,747.38	34,176.88	208,924.26
008	სანქციები, სურავები და ჯარიმები		2,297,054.16	-	2,297,054.16	310,818.45	-	310,818.45
009	სხვა შემოსავლები		6,353.34	6,250.00	12,603.34	43,788.31	12,200.00	55,488.31
010	დროებით გაურკვეველი თანხები		-	-	-	-	-	-
011	გაწეული თანხები		17,245,349.51	38,066.64	17,283,416.15	14,595,536.58	32,392.90	14,627,929.48
012	თანამშრომლების შრომის ანაზღაურება		3,011,485.08	11,768.00	3,023,253.08	2,867,580.59	8,178.00	2,875,758.59
013	მოწოდებლებისათვის გადახდილი თანხები საქონლისა და მომსახურებისათვის		3,433,575.72	26,298.64	3,459,874.36	3,088,072.46	23,644.90	3,111,717.36
014	გრანტები და სუბსიდიები		7,847,290.91	-	7,847,290.91	6,769,235.37	-	6,769,235.37
015	სოციალური დახმარება		1,898,045.65	-	1,898,045.65	1,240,402.47	-	1,240,402.47
016	გადახდილი პროცენტი		10,007.00	-	10,007.00	18,605.00	-	18,605.00
017	სხვა ხარჯები (გაწეუბები, გასვლები)		1,044,945.15	-	1,044,945.15	611,640.69	570.00	612,210.69
018	წინადა ფულადი სახსრები საბიუჯეტო საქმიანობიდან	N20	15,611,231.01	4,870.84	15,606,360.17	10,128,932.02	18,983.98	10,147,916.00
წინადა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან								
019	მითითადა აქტივების შეყიდვა		12,652,312.56	3,630.00	12,655,942.56	8,890,331.47	5,400.00	8,895,731.47
020	არამატერიალური აქტივების შეყიდვა		-	-	-	-	-	-
021	სხვა გრძელვადიანი აქტივების შეყიდვა		-	-	-	-	-	-
022	ინვესტიციების (წალხების) შეყიდვა		-	-	-	-	-	-
023	ფასიანი ქაღალდების შეყიდვა		-	-	-	-	-	-
024	გაწეული სესხები		-	-	-	-	-	-
025	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების ზრდა		-	-	-	-	-	-
026	მითითადა აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		30,366.00	-	30,366.00	14,950.00	-	14,950.00
027	არამატერიალური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
028	სხვა გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
029	ინვესტიციების (წალხების) გაყიდვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
030	ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა		-	-	-	-	-	-
031	ფინანსური თვარიდან მიღებული მითითადა თანხები		-	-	-	-	-	-
032	სესხების დაფარვიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
033	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების კლება		-	-	-	-	-	-
034	წინადა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		-	3,630.00	3,630.00	8,875,381.47	5,400.00	8,880,781.47
წინადა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან								
034	მიჯნობის მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
035	მიჯნობის ობლიგაციების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
036	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
037	სხვა ნასესხები თანხებიდან მიღებული თანხები		-	-	-	-	-	-
038	მოკლევადიანი სამთავრობო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან (დაფარვა)		-	-	-	-	-	-
039	სამთავრობო ობლიგაციების გამოშვებიდან (დაფარვა)		-	-	-	-	-	-
040	უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან (დაფარვა)		-	-	-	-	-	-

041	ფინანსური ოჯარის ძირითადი თანხის გადახდა (დაფარვა)	-	-	-	50,922.00	-	-	50,922.00	-	-	50,922.00	-	-
042	სხვა ნასესხები თანხების გადახდა (დაფარვა)	50,922.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
043	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
044	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ხაზინაში	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
045	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ხაზინაში	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
046	დაბრუნების სარეზერვო ქვეანგარიში	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
047	წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	50,922.00	-	-	50,922.00	-	-	50,922.00	-	-	50,922.00	-	-
048	ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)	2,938,362.45	8,500.84	-	2,929,861.61	-	-	1,202,628.55	13,583.98	-	1,216,212.53	-	-
049	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში, მათ შორის	2,965,769.84	24,069.67	-	2,989,839.51	-	-	1,763,141.29	10,485.69	-	1,773,626.98	-	-
050	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები	2,965,769.84	24,069.67	-	2,989,839.51	-	-	1,763,141.29	10,485.69	-	1,773,626.98	-	-
051	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
052	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
053	კურსითა სხვაობით მიღებული მოგება (ზარალი)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
054	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს, მათ შორის	5,904,132.29	15,568.83	-	5,919,701.12	-	-	2,965,769.84	24,069.67	-	2,989,839.51	-	-
055	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები	5,904,132.29	15,568.83	-	5,919,701.12	-	-	2,965,769.84	24,069.67	-	2,989,839.51	-	-
056	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
057	3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

** მითითებულ შენიშვნებში აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა

ბუღალტერი: ინგა ჯაბაგია
 შიდა პოლიტიკით გამსარჯვებული სხვა უფლებამოსილი პირ(ები)
 (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი: კობა ლურსმანაშვილი

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების შესახებ ანგარიშგება

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საწყობო კაპიტალი	გაუნაწილებელი ნაშთი/დეფიციტი		რეზერვები	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
				სამოუკეთო სახსრები	არასამოუკეთო სახსრები		
001	საწესი ნაშთი		-	87,105,050.96	310,432.33	-	86,794,618.63
002	საადრინგევი პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	N1	-	-	-	-	-
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	N1	-	16,920.04	12,568.50	-	4,351.54
004	კორექტირებელი კრიტერიუმები გადაფასების შედეგად	N1	-	-	-	-	-
005	კორექტირებელი კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	N1	-	-	-	-	-
006	გადაანგარიშებული საწესი ნაშთი		-	87,088,130.92	297,863.83	-	86,790,267.09
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება							
007	კაპიტალში შენატარები		-	-	-	-	-
008	კაპიტალის ამოღება		-	-	-	-	-
009	რეზერვების ზრდა/კლება	N5	-	12,078,242.87	2,258.94	-	12,075,983.93
010	პერიოდის ნაშთი/დეფიციტი		-	-	-	-	-
011	შესაკუთრებისათვის გასანაწილებელი თანხები		-	-	-	-	-
012	სასოლო ნაშთი		-	99,166,373.79	300,122.77	-	98,866,251.02

წინა საანგარიშგებო პერიოდი

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	შენიშვნა 1	საწყობო კაპიტალი	გაუნაწილებელი ნაშთი/დეფიციტი		რეზერვები	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი
				სამოუკეთო სახსრები	არასამოუკეთო სახსრები		
001	საწესი ნაშთი		-	69,357,270.65	307,478.31	-	69,049,792.34
002	საადრინგევი პოლიტიკის ცვლილებების რეტროსპექტული გამოყენება	N1	-	-	-	-	-
003	წინა პერიოდების არსებითი შეცდომების რეტროსპექტული გადაანგარიშება	N1	-	1,366,139.89	30,052.00	-	1,336,087.89
004	კორექტირებელი კრიტერიუმები გადაფასების შედეგად	N1	-	-	-	-	-
005	კორექტირებელი კაპიტალის სხვა ცვლილებების შედეგად	N1	-	-	-	-	-
006	გადაანგარიშებული საწესი ნაშთი		-	70,718,410.54	332,530.31	-	70,385,880.23
წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილება							
007	კაპიტალში შენატარები		-	-	-	-	-
008	კაპიტალის ამოღება		-	-	-	-	-
009	რეზერვების ზრდა/კლება	N5	-	16,386,640.42	22,097.98	-	16,408,738.40
010	პერიოდის ნაშთი/დეფიციტი		-	-	-	-	-
011	შესაკუთრებისათვის გასანაწილებელი თანხები		-	-	-	-	-
012	სასოლო ნაშთი		-	87,105,050.96	310,432.33	-	86,794,618.63

1 მითითებულ შენიშვნაში აისახება წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგების რეზერვებიდან დაკავშირებული დეტალური ინფორმაცია

Handwritten signature

ბუღალტერი: ინგა ქაბაშელი
 შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უცვლელად დარჩენილი პირები (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):
 ორგანიზაციის ხელმძღვანელი: კობა ლურსმანაშვილი

ხელმოწერა

საანგარიშგებო პერიოდი

სტრუქტურული კოდი	დასახელება	შენიშვნა *	დამტკიცებული ბიუჯეტი (საწყისი)	დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბოლოო)	ბიუჯეტის შესრულება	შესრულება (%)
ბიუჯეტის შემოსულობები						
001	გადასახადები		13,758,600.00	13,758,600.00	15,909,147.56	115.63
002	გრანტები		13,967,300.00	13,967,300.00	13,918,832.35	99.65
003	სხვა შემოსავლები		2,041,700.00	2,041,700.00	3,028,600.61	148.34
004	არაფინანსური აქტივების კლება		200,000.00	200,000.00	30,366.00	15.18
005	ფინანსური აქტივების კლება		2,879,000.00	2,879,000.00	-	-
006	ვალდებულებების ზრდა		-	-	-	-
007	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები		32,846,600.00	32,846,600.00	32,886,946.52	100.12
ბიუჯეტის გადასახდელები						
008	შრომის ანაზღაურება		3,076,200.00	3,076,200.00	3,011,485.08	97.90
009	საქონელი და მომსახურება		3,716,484.15	3,716,484.15	3,433,375.72	92.39
010	პროცენტი		13,000.00	13,000.00	10,007.00	76.98
011	სუმსიდიები		186,800.00	186,800.00	164,100.00	87.85
012	გრანტები		42,081.00	42,081.00	41,895.15	99.56
013	სოციალური დაზღაურება		2,085,252.50	2,085,252.50	1,898,045.65	91.02
014	სხვა ხარჯები		1,242,827.54	1,242,827.54	1,044,945.15	84.08
015	არაფინანსური აქტივების ზრდა		14,479,302.21	14,479,302.21	12,562,705.50	86.76
016	ფინანსური აქტივების ზრდა		-	-	-	-
017	ვალდებულებების კლება		52,000.00	52,000.00	50,922.00	97.93
018	სულ ბიუჯეტის გადასახდელები		24,893,947.40	24,893,947.40	22,217,681.25	89.25
019	ბიუჯეტის ნაშთი	N21	-	-	5,904,132.29	-

* მითითებულ შენიშვნაში აისახება ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა

ბუღალტერი: ინგა ჭავჭავაძე

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი: კობა ლურსმანაშვილი

შენიშვნა N2 ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ ფულადი სახსრების და ეკვივალენტების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

სტრიქონის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში			
010	ხაზინის ერთიანი ანგარიში, მათ შორის	5,919,701.12	2,989,824.51
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
030	სახელმწიფო ბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
040	სახელმწიფო ბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
050	ავტონომიური რესპუბლიკების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
060	ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
070	ავტონომიური რესპუბლიკების ბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
080	მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	5,919,701.12	2,989,824.51
090	მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის საბიუჯეტო ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	5,904,132.29	2,965,769.84
100	მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის არასაბიუჯეტო (საკუთარი) ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	15,568.83	24,054.67
110	დეპოზიტები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
120	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
130	ფულადი სახსრები სალაროში ეროვნულ ვალუტაში 1	-	-
140	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში 1	-	-
150	სულ ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	5,919,701.12	2,989,824.51
ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში			
160	ხაზინის ანგარიშები უცხოურ ვალუტაში	-	-
170	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-
180	დეპოზიტები ხაზინაში უცხოურ ვალუტაში	-	-
190	ფულადი სახსრები სალაროში უცხოურ ვალუტაში 1	-	-
200	კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები უცხოურ ვალუტაში 1	-	-
210	სულ ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში	-	-
ფულადი სახსრების ეკვივალენტები			
220	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაზრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
230	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაზრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
240	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაზრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
250	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაზრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
260	სულ ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	-	-
270	სულ ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები	5,919,701.12	2,989,824.51

1 აისახება ორგანიზაციების ანგარიშგებებში ფულად სახსრებად ასახული თანხები

შენიშვნა: N2s მიმდინარე ინვესტიციები და მოკლევადიანი დებიტორული დავალიანებები

სადრეიტეო პოლიტიკა:

ა) მიმდინარე ინვესტიციები განსაზღვრება საწარმოებში პერიოდის და წინა საწარმოებში პერიოდის ანგარიშების თარიღის მდებარეობით
ბ)

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საწარმოებში პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საწარმოებში პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
		მილიანი საბალანსო დირექტულუბა	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საჭეო მოთხოვნების ანარიტები	საბალანსო დირექტულუბა	მილიანი საბალანსო დირექტულუბა	აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საჭეო მოთხოვნების ანარიტები	საბალანსო დირექტულუბა
მიმდინარე ინვესტიციები							
010	მოკლევადიანი სესხები	-	-	-	-	-	-
020	გრძელვადიანი სესხის მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-	-
030	ფინანსური ოჯარადან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქვადღებები, გარდა აქციებისა	-	-	-	-	-	-
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-	-
060	სულ მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები							
070	სახაზონი ომეჩავებიდან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
080	საზონის მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
090	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
100	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
110	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
120	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
130	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
140	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
150	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული	-	-	-	-	-	-
160	საბიუჯეტო ორგანიზაციების სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საკადასტრო დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
180	საშემოსავლო გადასახადი	-	-	-	-	-	-
190	მოგების გადასახადი	-	-	-	-	-	-
200	ქირების გადასახადი	-	-	-	-	-	-
210	ღვს	-	-	-	-	-	-
220	საქეოზო გადასახადი	-	-	-	-	-	-
230	იმპორტის გადასახადი	-	-	-	-	-	-
240	სხვა გადასახადები	-	-	-	-	-	-
250	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საშემოსავლო სექტორში	-	-	-	-	-	-
260	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პირიდან და კარგიები	-	-	-	-	-	-
270	მისაღები დივიდენდები	-	-	-	-	-	-
280	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-	-
290	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშვალდებული პირების მიმართ	-	-	-	-	-	-
300	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქციების გასვლითი (გაყიდვით)	-	-	-	-	-	-
310	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	39,780.00	-	39,780.00	13,071.39	-	13,071.39
320	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები არაფინანსური ორგანიზაციებიდან დაკავშირებული	-	-	-	-	-	-
330	სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები	39,780.00	-	39,780.00	13,071.39	-	13,071.39

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	მოვლიანი სახალამსი დირექტორებს				საწარმოების პერიოდის საბოლოო ნაშთი
		საწარმოების პერიოდის საწყისი ნაშთი	ზრდა	საწარმოების პერიოდის გადაწარმოებული საქმის ნაშთი	კლება	
მიმდინარე ინვესტიციები						
010	მოკლევადიანი სესხები	-	-	-	-	-
020	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-
030	ფინანსური იჯაროდან მსაღებში თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-	-	-	-
050	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-
060	სულ მიმდინარე ინვესტიციები	-	-	-	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები						
070	საბაზო იმპეჩენტთან დაკავშირებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-
080	საზინის მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-
090	სამიწვეტი ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საზინის მიმართ	-	-	-	-	-
100	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საზინის მიმართ, საბიუჯეტო სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში და საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საზინის მიმართ, არასაბიუჯეტო (საკუთარი) სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-
110	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საზინის მიმართ, არასაბიუჯეტო (საკუთარი) სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-
120	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საზინის მიმართ, არასაბიუჯეტო (საკუთარი) სახსრებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-
130	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საზინის მიმართ, საბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-
140	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საზინის მიმართ, საბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-
150	საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საზინის მიმართ, არასაბიუჯეტო (საკუთარი) სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-
160	საბიუჯეტო ორგანიზაციების სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საზინის მიმართ	-	-	-	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) საგადასახადო დებიტორული დავალიანებები	-	-	-	-	-
180	საშემოსავლო გადასახადი	-	-	-	-	-
190	მოგების გადასახადი	-	-	-	-	-
200	ქონების გადასახადი	-	-	-	-	-
210	დავ.	-	-	-	-	-
220	საქონლო გადასახადი	-	-	-	-	-
230	იმპორტის გადასახადი	-	-	-	-	-
240	სხვა გადასახადები	-	-	-	-	-
250	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები საბუნსო სესხში	-	-	-	-	-
260	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით და ჯარიმებით	409,658.78	-	-	409,658.78	-
270	მისაღები დივიდენდები	-	-	-	-	-
280	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებთან დაკავშირებული დავალიანებები	68,480.10	20,836.07	-	20,836.07	-
290	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები თანამშრომლებისა და ანგარიშგაღებული პირების მიმართ	-	6,184.00	-	6,184.00	-
300	მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გასული (გაყიდვით)	-	27,390.00	-	27,390.00	-
310	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	13,071.39	243,847.76	-	217,139.15	39,780.00
320	მ.შ მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალაფი მოთხოვნები არაგააგებული იმპორტით დაკავშირებული	-	-	-	-	-
330	სულ მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები და მოთხოვნები	81,551.39	707,916.61	13,071.39	681,208.00	39,780.00

შენიშვნა N4 სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:
 მოუთითეთ სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებ პერიოდის საბოლოო ნაშთი			წინა საანგარიშგებ პერიოდის საბოლოო ნაშთი		
		მთლიანი საბალანსო ღირებულება	აქუმულირებული გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	აქუმულირებული გაუფასურების ზარალი	საბალანსო ღირებულება
სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები		239,766.82	-	239,766.82	166,682.61	-	166,682.61
010	წინასწარი გადახდები	-	-	-	50.00	-	50.00
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის	-	-	-	-	-	-
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებისათვის	202,159.11	-	202,159.11	166,632.61	-	166,632.61
040	წინასწარი გადახდები გადასახდებულზე	37,607.71	-	37,607.71	-	-	-
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაცემით	-	-	-	-	-	-
060	ზარტერული იპურაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	-	-	-	-	-	-
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფიცვლით იპურაციებთან დაკავშირებით	-	-	-	-	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით	-	-	-	-	-	-
090	სულ	239,766.82	-	239,766.82	166,682.61	-	166,682.61

1. აისახება 1-15-0000 ანგარიშზე არსებული არაფულადი მოთხოვნები

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	მთლიანი საბალანსო ღირებულება		
		საანგარიშგებ პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებ პერიოდის გადაანგარიშგებული საწყისი ნაშთი	ზრდა
სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები		182,082.61	166,682.61	448,497.41
010	წინასწარი გადახდები	450.00	50.00	13,480.00
020	წინასწარი გადახდები საქონლისა და მომსახურებისათვის	166,632.61	166,632.61	191,426.50
030	წინასწარი გადახდები გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებისათვის	15,000.00	-	243,590.91
040	წინასწარი გადახდები გადასახდებულზე	-	-	-
050	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების გადაცემით	-	-	-
060	ზარტერული იპურაციებიდან მისაღები აქტივებით მოკლევადიანი (მიმდინარე) მოთხოვნები	-	-	-
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფიცვლით იპურაციებთან დაკავშირებით	-	-	-
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი მოთხოვნები არაფინანსური აქტივების დანაკლისით	-	-	-
090	სულ	182,082.61	166,682.61	448,497.41

შენიშვნა N.11 სხვა არაფინანსური ქონებადღიანი აქტივები

სააღრიცხვო პოლიტიკები:
 მიუთითებს ახევა ციხელადღიანი არაფინანსური აქტივების აღრიცხვასთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკების შესახებ.

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	სააღრიცხვო პერიოდის საბოლოო მდგომარეობა			წინა სააღრიცხვო პერიოდის საბოლოო მდგომარეობა		
		თვითღირებულება	დაპროექტირებული ხარვეზი	საბოლოო ღირებულება	თვითღირებულება	დაპროექტირებული ხარვეზი	საბოლოო ღირებულება
010	ფასულობები	-	-	-	-	-	-
020	მატერიალური არაფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-
030	მეცნიერებათა აქტივები	-	-	-	-	-	-
040	დაუზღოფრებული აქტივები	6,256,463.31	-	6,256,463.31	6,077,463.64	-	6,077,463.64
050	დაზღოფრებული მშენებლობა	6,256,463.31	-	6,256,463.31	6,077,463.64	-	6,077,463.64
060	აქტივები, რომელიც საკუთრების უფლება აქვს არ არის მოპოვებული ან სხვა არაფინანსური აქტივების მიხედვით	-	-	-	-	-	-
070	საინვესტიციო აქტივები	-	-	-	-	-	-
080	გასყიდვად განიშნული ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-
090	ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-
100	დაზღოფრებული არაფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-
110	არაფინანსური აქტივების (გარდა მარტის საკუთრების უფლების გადაღების საჩუქრების)	1,000.00	-	1,000.00	1,000.00	-	1,000.00
120	სულ	6,256,463.31	-	6,256,463.31	6,088,463.64	-	6,088,463.64

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	მიღებები					დახარჯვები					ათბინილი ფინანსური წყაროები	
		თვითღირებულება	დაპროექტირებული ხარვეზი	საბოლოო ღირებულება	თვითღირებულება	დაპროექტირებული ხარვეზი	საბოლოო ღირებულება	თვითღირებულება	დაპროექტირებული ხარვეზი	საბოლოო ღირებულება			
010	ფასულობები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
020	მატერიალური არაფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
030	მეცნიერებათა აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
040	დაუზღოფრებული აქტივები	6,077,463.64	-	6,077,463.64	-	-	-	-	-	-	-	456,898.77	6,256,463.31
050	დაზღოფრებული მშენებლობა	6,077,463.64	-	6,077,463.64	-	-	-	-	-	-	-	456,898.77	6,256,463.31
060	აქტივები, რომელიც საკუთრების უფლება აქვს არ არის მოპოვებული ან სხვა არაფინანსური აქტივების მიხედვით	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
070	საინვესტიციო აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
080	გასყიდვად განიშნული ვალდებულებები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
100	დაზღოფრებული არაფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
110	არაფინანსური აქტივების (გარდა მარტის საკუთრების უფლების გადაღების საჩუქრების)	1,000.00	-	1,000.00	-	-	-	-	-	-	-	-	1,000.00
120	სულ	6,088,463.64	-	6,088,463.64	-	-	-	-	-	-	-	456,898.77	6,256,463.31

1. თვითღირებულება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თან
 2. ანაბეზის მიხედვითაა, რითგინაა დასაზღვრული წინმოქმედი წესისგან და სარგებლობა, რაც შეეხება ღირებულების რიგში
 გამოყენებული წინმოქმედი წესისგან განსხვავდება. იგი ანაბეზის როგორც კაპიტალის კონსერვაცია, ანაბეზის ანაბეზის კონსერვაცია.
 3. ანაბეზის, ზრდასა და შენარჩუნების, სხვა კრიტერიუმების მიხედვით, ანაბეზის რეკონსტრუქციის, სარგებლობის და ა.შ.

შენიშვნა N12 მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები

საადრევედ პოლიტიკები:
 მუდმივი ანუ მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვისათვის გამოყენებული საადრევედ პოლიტიკები

სტრუქტურის კოდი	ვალდებულებები	საანგარიშო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში ნაშთი	ზრდა		კლება		საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
				საკასო	ხვდა I	საკასო	ხვდა I	
მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები								
010	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით	-	-	-	-	-	-	-
020	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებითი ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
030	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები საბიუჯეტო სახსრებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
040	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებით	-	-	-	-	-	-	-
050	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებითი ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
060	მოკლევადიანი ნასესხები თანხები არასაბიუჯეტო სახსრებითი უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
070	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
080	მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
090	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი	52,000.00	50,922.00	-	52,000.00	50,922.00	-	52,000.00
100	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი ეროვნულ ვალუტაში	52,000.00	50,922.00	-	52,000.00	50,922.00	-	52,000.00
110	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
120	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-	-	-	-	-	-
130	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
140	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხების მიმდინარე ნაწილი უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები								
150	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები	183,259.00	76,384.00	-	-	-	52,000.00	24,384.00
160	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები ეროვნულ ვალუტაში	183,259.00	76,384.00	-	-	-	52,000.00	24,384.00
170	გრძელვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
180	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები	-	-	-	-	-	-	-
190	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
200	გრძელვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
210	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	-
220	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-
230	გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	-	-	-	-

შენიშვნა N13 კრედიტორული დავალიანებები, ანარიტები და სხვა ვალდებულებები

საადრეობო პოლიტიკები:
 მიუთითეთ კრედიტორული დავალიანების, ანარიტების და სხვა ვალდებულებების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი		საანგარიშგებო პერიოდის ბაღანგარიშგებოლი საწყისი ნაშთი		ზრდა		კლება		საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
		352,468.28	354,068.28	საკასო	სხვა 1	საკასო	სხვა 1	საკასო	სხვა 1	
010	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-13-0000	352,468.28	354,068.28	22,793,904.69	200.00	22,493,448.86	866.93			653,957.18
020	საზაბიზო ოპერაციებთან დაკავშირებული გადასახადები					779,971.02				
030	გადასახადებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	180.00	180.00	5,842,073.33	200.00	5,842,073.33	200.00			180.00
040	თანამშრომლებთან და სტაჟანტიანტებთან დაკავშირებული კრედიტორული დავალიანებები									
050	გ.მ. სოციალური დანახარები წარმოქმნილი ვალდებულებები ²	13,168.35	13,168.35	2,484,004.92		2,481,569.12				15,604.15
060	საქონლის და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები	339,289.95	339,289.95	12,665,149.56		12,372,479.00				631,960.51
070	არაფინანსური აქტივების მოწოდებასთან დაკავშირებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები			10,007.00		10,007.00				
080	გადასახადო პრიდენტი	1,429.98	1,429.98	1,012,698.86		1,007,349.39	666.93			6,112.52
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები									
100	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები (2-15-0000)									
110	ავანსად მიღებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) შემოსავლები									
110	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული სავადასახადო შემოსავლები									
120	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული არასავადასახადო შემოსავლები									
130	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული იჯარის შემოსავლები									
140	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული განაშენი და სხვა არავადასახადო შემოსავლები									
150	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ავანსად მიღებული სხვა არასავადასახადო შემოსავლები									
160	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არაფინანსური აქტივების მიღებით									
170	ბარტერული ოპერაციების შედეგად გასაცემი აქტივებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები									
180	მოკლევადიანი (მიმდინარე) არაფულადი ვალდებულებები არავადასახადო ოპერაციებთან დაკავშირებით	110,542.54	110,542.54							110,542.54
190	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	110,542.54	110,542.54							110,542.54
200	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით საზღვარს									
210	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით სსიპები									
220	დაბრუნების საჭიროების შემთხვევაში									
230	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები 2-26-0000									
240	საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები									
250	არაფინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხული გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები									
260	სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები									

1 აღრიცხვა აღრიცხვის სხვაობით მიღებული მოგება ზარალი, ვალის პატივს, ჩამოწრა და სხვა
 2 არასახსრები 2-13-3900 ანგარიშებზე ასახული კრედიტორული დავალიანებების ნაშთები

შენიშვნა N14 შემოსავლები არაა გველითი ოპერაციებიდან

საღარიბეო პოლიტიკები:

1) საგადასახადო შემოსავლები აღიარდება ..... მეთოდით (მეუთვითი შესაბამისი მეთოდი)

2)

N14s

საგადასახადო შემოსავლები 1

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საწარმოებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საწარმოებო პერიოდის ბრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	6,334,672.84	1,598,517.38
030	ქონების გადასახადი	9,574,474.72	8,605,309.94
040	დღვა	-	-
050	აქციები	-	-
060	საბჭო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-
080	სულ	15,909,147.56	10,203,827.32

* იტებსა შესაბამისი ერთეულების მიერ

N14 b შემოსავლები გრანტებით

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საწარმოებო პერიოდის ბრუნვა				წინა საწარმოებო პერიოდის ბრუნვა				
		საბიუჯეტო სახსრები		სულ	არასაბიუჯეტო სახსრები		სულ	წინა საწარმოებო პერიოდის ბრუნვა		
		მიმდინარე	კაპიტალური		მიმდინარე	კაპიტალური		მიმდინარე	კაპიტალური	სულ
010	ფულადი ფორმით	1,287,182.92	12,636,649.43	13,923,832.35	-	-	4,612,440.43	9,241,353.64	13,853,794.07	-
020	უცხო საბელწყოფითა მთავრობებიდან მიღებული	14,819.50	69,671.43	84,490.93	-	-	-	-	-	-
030	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული	1,272,363.42	12,566,978.00	13,839,341.42	-	-	4,612,440.43	9,241,353.64	13,853,794.07	-
040	საბელწყოფი ერთეულებსაგან მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-
050	იმედი დონის საბელწყოფი ერთეულებსაგან მიღებული	1,272,363.42	12,566,978.00	13,839,341.42	-	-	4,612,440.43	9,241,353.64	13,853,794.07	-
060	სხვა დონის საბელწყოფი ერთეულებსაგან მიღებული	-	1,493,845.18	1,493,845.18	-	-	83,867.00	9,756,615.37	9,840,482.37	-
070	სასტატუსო ფორმით	-	-	-	-	-	-	-	-	-
080	უცხო საბელწყოფითა მთავრობებიდან მიღებული	-	-	-	-	-	-	-	-	-
090	საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული	-	1,493,845.18	1,493,845.18	-	-	83,867.00	9,756,615.37	9,840,482.37	-
100	საბელწყოფი ერთეულებსაგან მიღებული	-	87,175.00	87,175.00	-	-	6,126.00	-	6,126.00	-
110	იმედი დონის საბელწყოფი ერთეულებსაგან მიღებული	-	1,406,670.18	1,406,670.18	-	-	77,741.00	9,756,615.37	9,834,356.37	-
120	სხვა დონის საბელწყოფი ერთეულებსაგან მიღებული	-	14,130,494.61	15,417,677.53	-	-	4,696,307.43	18,997,969.01	23,694,276.44	-
130	სულ	1,287,182.92	14,130,494.61	15,417,677.53	-	-	4,696,307.43	18,997,969.01	23,694,276.44	-

№14 გ სხვა თანაგრებიდან შემოსავლები

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	საანგარიშები პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშები პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით	2,297,054.16	-	2,297,054.16	310,818.45
020	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	365,589.77	89,773.00	455,362.77	55,488.31
050	მომდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები არაკაცვლითი ოპერაციებით	6,353.34	6,250.00	12,603.34	55,488.31
080	კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები არაკაცვლითი ოპერაციებით	359,236.43	83,523.00	442,759.43	-
090	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	-	-	-	-
100	შემოსავლები შიდა მომდინარე ტრანსფერებით	-	-	-	-
110	შემოსავლები შიდა კაპიტალური ტრანსფერებით	-	-	-	-
120	სულ	2,662,643.93	89,773.00	2,752,416.93	366,306.76

შენიშვნა N15 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან

სააღრიცხვო პოლიტიკები:
 მუდმივად გაცვლითი ოპერაციებიდან შემოსავლების აღრიცხვისათვის გამოყენებული
 სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N15ა შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან გარდა გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვების მოგება/(ზარალისა)

სტრუქტურული კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	შემოსავლები საკუთრივიდან	567,787.78	-	567,787.78	142,993.07
020	საპროცენტო შემოსავლები	395,315.23	-	395,315.23	63,596.25
030	დივიდენდიებიდან შემოსავლები	-	-	-	-
040	რენტებიდან შემოსავლები	172,472.55	-	172,472.55	79,396.82
050	შემოსავლები საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან	184,113.94	21,945.80	206,059.74	208,909.26
060	საქონლის გაყიდვებიდან შემოსავლები	-	2,462.80	2,462.80	5,151.88
070	მომსახურების გაწევიდან შემოსავლები	184,113.94	19,483.00	203,596.94	203,757.38
080	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	-	-	-	-
090	მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	-	-	-	-
100	გაცვლითი ოპერაციებით	-	-	-	-
110	სულ	751,901.72	21,945.80	773,847.52	351,902.33

შენიშვნა N15ბ გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი

სტრუქტურული კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	30,366.00	-	30,366.00	14,950.00
020	ძირითადი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	30,366.00	-	30,366.00	14,950.00
030	საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
040	არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-
050	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-

შენიშვნა N16 გაუფასურების ხარჯები და გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები
 სააღრიცხვო პოლიტიკები:
 მუთითით გაუფასურების აღრიცხვასთვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

სტრუქტურის კოდი	დასახელება	სააღრიცხვო პერიოდის ბრუნვა		წინა სააღრიცხვო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	
გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები				
010	საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხვის შემცირების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-
020	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-
030	ძირითადი აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-
040	სარეზერვუო ქონების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-
050	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-
060	შეღაცითანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-
070	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-
080	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-
090	ფინანსური აქტივების (გარდა დებიტორული დავალიანებებისა) გაუფასურების უკუგატარებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-
100	სულ გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები	-	-	-
გაუფასურების ხარჯები				
110	საეჭვო/უიმედო მოთხოვნების ხარჯები	-	-	-
120	მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები	-	-	-
130	ძირითადი აქტივების გაუფასურების ხარჯები	29,312.00	-	29,312.00
140	სარეზერვუო ქონების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-
150	არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-
160	შეღაცითანი მომსახურების აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-
170	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-
180	სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-
190	ფინანსური აქტივების (გარდა დებიტორული დავალიანებებისა) გაუფასურების ხარჯები	-	-	-
200	სულ გაუფასურების ხარჯები	29,312.00	-	29,312.00
				12,000.00

შენიშვნა N17 საომარეობო ხარჯები

საარტიკლო პოლიტიკები:
მუდმივი საომარეობო ხარჯების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სადროებო პერიოდები

N17 5

სტრუქტურული კოდი	დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინასწარი პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
010	შრომის ანაზღაურების ხარჯები	9,110,353.81	11,768.00	9,122,121.81	7,917,762.71
020	საქონლისა და მომსახურების ხარჯები	4,767,484.17	26,166.74	4,793,650.91	3,967,421.73
030	მ.შ.შტატგარეშეთა შრომის ანაზღაურება	983,959.60	-	983,959.60	888,319.21
040	ოჯარის ხარჯები	38,638.00	452.00	39,090.00	50,145.95
050	მივლინების ხარჯები	3,906,142.32	1,044.00	3,907,186.32	3,629,139.56
060	ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	3,906,058.17	1,044.00	3,907,102.17	3,629,065.41
070	ცვეთის ხარჯი	84.15	-	84.15	84.15
080	ამორტიზაციის ხარჯი	-	-	-	-
090	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	-	-	-	-
100	შიდა კაპიტალური ტრანსფერებით ხარჯები	-	-	-	-
110	შიდა მიმდინარე ტრანსფერებით ხარჯები	1,907,578.74	74,999.00	1,982,577.74	1,255,078.56
120	სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა	1,049,084.69	-	1,049,084.69	631,482.62
130	სხვა ხარჯები	10,007.00	-	10,007.00	18,605.00
140	საპროცენტო ხარჯები	-	-	-	-
150	რენტის ხარჯები	1,014,127.69	-	1,014,127.69	612,877.62
160	ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები	790,246.72	-	790,246.72	466,192.55
170	მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები	-	-	-	-
180	მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები გაცემითი ოპერაციებით	790,246.72	-	790,246.72	466,192.55
190	მიმდინარე ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები არაგაცემითი ოპერაციებით	223,880.97	-	223,880.97	146,685.07
200	კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები	-	-	-	-
210	კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები გაცემითი ოპერაციებით	223,880.97	-	223,880.97	146,685.07
220	კაპიტალური ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული ხარჯები არაგაცემითი ოპერაციებით	-	-	-	-
230	ქონებასთან დაკავშირებული ხარჯები, გარდა პროცენტისა	24,900.00	-	24,900.00	-
240	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	24,900.00	-	24,900.00	-
250	მირითადი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
260	არამატერიალური აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
270	საინვესტიციო ქონების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
280	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-	-	-
290	სულ	20,740,593.73	113,977.74	20,854,571.47	17,390,884.99

N17 5 განაგრძობს ხარჯები

საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა

წინასწარი პერიოდის ბრუნვა

სტრუქტურული კოდი

დასახელება

საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა

წინასწარი პერიოდის ბრუნვა

კოდი	საბიუჯეტო სახსრები			არასაბიუჯეტო სახსრები		
	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ
010	41,895.15	-	41,895.15	41,980.00	-	41,980.00
020	1,874.65	-	1,874.65	41,980.00	-	41,980.00
030	40,020.50	-	40,020.50	19,180.00	-	19,180.00
040	14,928.50	-	14,928.50	22,800.00	-	22,800.00
050	25,092.00	-	25,092.00	16,619.00	-	17,269.00
060	-	1,539,095.76	1,539,095.76	-	-	-
070	-	-	-	-	-	-
080	-	-	-	-	-	-
090	-	1,539,095.76	1,539,095.76	16,619.00	-	17,269.00
100	-	72,380.00	72,380.00	16,619.00	-	17,269.00
110	-	1,466,715.76	1,466,715.76	-	-	-
120	-	-	-	-	-	-
130	41,895.15	1,539,095.76	1,580,990.91	58,599.00	650.00	59,249.00

სტრუქტურული ერთეული	საანგარიშგებო ბიუჯეტის ბრუნვა			წინასაანგარიშგებო ბიუჯეტის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	
დასახელება	-	-	-	-
010	15,000.00	-	15,000.00	72,693.12
020	15,000.00	-	15,000.00	72,693.12
030	-	-	-	-
040	-	-	-	-
050	327,597.23	-	327,597.23	577,154.83
060	342,597.23	-	342,597.23	649,847.92
070	-	-	-	-
080	-	-	-	-

ს.ს.ს

შენიშვნა N19 ფულადი სახსრები გადასახადებიდან 1

სტრუქტურის კოდი	საგადასახადო შემოსავლების დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ზრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ზრუნვა
010	ფიზიკური პირებისგან საშემოსავლო გადასახადი	-	-
020	კორპორაციებიდან და სხვა საწარმოებიდან მოგების გადასახადი	-	-
030	ქონების გადასახადი	6,334,672.84	1,598,517.38
040	დღგ	9,574,474.72	8,605,309.94
050	აქციზი	-	-
060	საბაჟო და იმპორტის მოსაკრებლები	-	-
070	სხვა საგადასახადო შემოსავლები	-	-
080	სულ	15,909,147.56	10,203,827.32

1 იესება შესაბამისი ერთეულების მიერ, საკასო მეთოდის შესაბამისად

სტრუქტურის კოდი	ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში		ფულადი სახსრების მიძიების ანგარიშზე				ბიუჯეტის ნაშთისა და წმინდა ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების ზრდის შექარება (შედარება)
	დასახელება	ბიუჯეტის შესრულება	ფულადი სახსრები საოპერაგო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	ფულადი სახსრების ზრდა	
ბიუჯეტის შემოსულობები							
010	ბიუჯეტის შემოსავლები	0	0	0	0	0	0
020	გადასახადები	15,909,147.56		0	0	0	0
030	გრანტები	13,918,832.35	13,848,794.07	0	0	0	0
040	სხვა შემოსავლები	3,028,600.61	671,847.21	0	0	0	0
050	არაფინანსური აქტივების შემცირება	30,366.00	0	14,950.00	0	0	0
060	ფინანსური აქტივების შემცირება		0	50,922.00	0	0	0
070	ვალდებულებების ზრდა		0	0		0	0
080	სულ ბიუჯეტის შემოსულობები	32,886,946.52	0	0	0	0	0
ბიუჯეტის გადასახადები							
090	შრომის ანაზღაურება	3,011,485.08	2,867,580.59	0	0	0	0
100	საქონელი და მომსახურება	3,433,575.72	3,088,072.46	0	0	0	0
110	პროცენტი	10,007.00	18,605.00	0	0	0	0
120	სუბსიდიები	164,100.00	164,100.00	0	0	0	0
130	გრანტები	41,895.15	41,895.15	0	0	0	0
140	სოციალური დამზარება	1,898,045.65	1,240,402.47	0	0	0	0
150	სხვა ხარჯები	1,044,945.15	611,640.69	0	0	0	0
160	არაფინანსური აქტივების ზრდა	12,562,705.50	0	8,890,331.47	0	0	0
170	ფინანსური აქტივების ზრდა		0		0	0	0
180	ვალდებულებების (ვალის) შემცირება	50,922.00	0	0	50,922.00	0	0
190	სულ ბიუჯეტის გადასახადები	22,217,681.25	0	0	0	0	0
200	ბიუჯეტის ნაშთი	10,669,265.27	0	0	0	0	32886946.52
210	ფულადი სახსრების ეკვივალენტები	0	0	0	0	0	0
220	ბიუჯეტისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების მთლიანი ნაშთი	0	0	0	0	0	32886946.52
230	წმინდა ფულადი სახსრები საქმიანობის მიხედვით	0	6,488,344.92	8,824,459.47	50,922.00	0	0
240	ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება) 3	0				2,307,036.55	0

ფინანსგან N22 სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები 1

სადრეიდო პილიტიკები:

მოუთხოვთ ადმინისტრირებადი კატეგორიების აღრიცხვასთან დაკავშირებული საადრეიდო პილიტიკები

სტრუქტურის კოდი	აქტივები	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	ფულადი სახსრები ხაზინაში	5,919,701.12	2,989,824.51
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
030	აგტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	5,904,132.29	2,965,769.84
040	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	0	0
050	აგტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	15,568.83	24,054.67
060	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
070	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-
080	ფულადი სახსრების ექვევალენტები	-	-
090	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
100	აგტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
110	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
120	აგტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანაბრებზე) ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
130	მომდინარე ინვესტიციები	-	-
140	მოკლევადიანი სესხები	-	-
150	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-
160	ფინანსური იჯაროდან მოსაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-
180	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	-	-
190	სხვა მოკლევადიანი აქტივები	-	-
200	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-
210	გრძელვადიანი სესხები	-	-
220	ინვესტიციები წაღობრივ ინსტრუმენტებში	-	-
230	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-
240	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	-	-
250	ბირთვადი აქტივები	6,262,597.01	614,129.49
260	საინვესტიციო კონგა	86,347,308.44	82,730,101.81
270	არაბატერიალური აქტივები	6,131.70	5,665.85
280	შელავათიანი მომსახურების აქტივები	-	-
290	ფინანსური იჯარის ფარგლებში მიღებული აქტივები	-	-
300	სხვა არაფინანსური აქტივები	6,256,465.31	608,463.64
310	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი აქტივები	12,182,298.13	3,603,954.00

სტრუქტურის კოდი	ვალდებულებები	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
010	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	816,399.72	515,532.82
020	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	-	-
030	მოკლევადიანი (მიმდინარე) სესხები	-	-
040	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	52,000.00	50,922.00
050	გრძელვადიან ფინანსურ იჯარაზე გადასახდელის მიმდინარე ნაწილი	-	-
060	შეღავთიანი მომსახურების ხელშეკრულების გრძელვადიანი ვალდებულების მიმდინარე ნაწილი	-	-
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დაგალოანებები	653,857.18	354,068.28
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ანარიცხები	-	-
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	-	-
100	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	110,542.54	110,542.54
110	გრძელვადიანი ვალდებულებები	24,384.00	76,384.00
120	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	-	-
130	გრძელვადიანი სესხები	24,384.00	76,384.00
140	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური იჯარით	0	0
150	შეღავთიანი მომსახურების ხელშეკრულებით გრძელვადიანი ვალდებულებები	0	0
160	გრძელვადიანი ანარიცხები	0	0
170	სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დაგალოანებები და არაფულადი ვალდებულებები	-	-
180	სულ საბელშეიფოს სახელით ადმინისტრირებადი მთლიანი ვალდებულებები	840,783.72	591,916.82

სტრუქტურის კოდი	შემოსავლები	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	საგადასახადო შემოსავლები	15,909,147.56	10,203,827.32
020	შემოსავლები გრანტებით	15,417,677.53	23,694,276.44
030	სხვა შემოსავლები	567,787.78	142,993.07
040	საპროცენტო შემოსავლები	395,315.23	63,596.25
050	დივიდენდებიდან შემოსავლები	-	-
060	რენტებიდან შემოსავლები	172,472.55	79,396.82
070	საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები	206,059.74	208,909.26
080	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავლები	30,366.00	14,950.00
090	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, სანქციებით და სურავებით	2,297,054.16	310,818.45
100	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არაა კლასიფიცირებული	455,362.77	55,488.31
110	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	-	-
120	სხვა საოპერაციო შემოსავლები	-	-
130	კურსთშეცვლის სხვაობით და ფლობით მიღებული სხვა მოგება	-	-
140	სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან მიღებული მოგება	-	-
150	სულ საბელშეიფოს სახელით ადმინისტრირებადი შემოსავლები	34,883,455.54	34,631,262.85

სტრუქტურის კოდი	ხარჯები	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
010	შრომის ანაზღაურების ხარჯები	9,122,121.81	7,912,762.72
020	საქონლისა და მომსახურების ხარჯები	4,793,650.91	3,962,421.73

030	გრანტების და სუბსიდიების ხარჯები	1,923,588.14	709,096.92
040	ცენტის და ამორტიზაციის ხარჯები	3,907,186.32	3,629,139.56
050	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	-	3,629,139.56
060	სოციალური დახმარების/უზრუნველყოფის ხარჯები	1,982,577.74	1,255,078.36
070	სხვა ხარჯები	1,083,941.69	650,087.62
080	საპროცენტო ხარჯები	10,007.00	18,605.00
090	რენტის ხარჯები	-	-
100	ხარჯები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	1,049,034.69	631,482.62
110	ქონებასთან დაკავშირებული ხარჯები, გარდა პროცენტისა	-	-
120	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები	24,900.00	-
130	სხვა საოპერაციო ხარჯები	-	-
140	კურსთაშორის სხვაობით და ფლობით წარმოქმნილი სხვა ზარალი	-	-
150	სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-
160	სულ საბელაშვილის სახელით ადმინისტრირებადი ხარჯები	22,813,066.61	21,747,726.47

1. აიხსნება საბელაშვილის სახელით ფლობილი აქტივები, ადგილობრივი ვალდებულებები, მიღებული უქმოსაგლები და განხორციელებული ხარჯები